

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List Izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotahUstanovitelj: občinske konference
SZDI Jesenice, Kranj, Radovljica,
Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj.
Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Zgrajena je prva od šestih šol

V šoli Lipnica je prostora za 350 učencev

V nedeljo dopoldne so v Lipnici odprli obnovljeno osnovno šolo Staneta Zagarja. S tem je bil prej kot v enem letu uresničen prvi del dogovora o gradnji in obnovi šol v radovljiški občini, za kar so se prebivalci radovljiške občine in delovne organizacije odločili na referendumu o krajevnem samoprispevku.

Šola v Lipnici je prva od šestih šol, ki jih bodo zgradili do 1972. leta. Ostala je namreč še gradnja popolnih osemletnih šol v Radovljici, na Bledu in v Bohinjski Bistrici, dograditev šole v Lescah in izgradnja nižje razredne šole v Begunjah. Z gradnjo teh šol bodo začeli 1970. leta, ko se bo od občanov, delovnih organizacij in občinske skupščine nateklo v Gorenjski kreditni banki toliko denarja, da bodo dobili kredit. Za gradnjo vseh teh šol bo potrebnih okrog dve milijardi in pol starih dinarjev. S tem pa se bo celotna šolska površina v občini povečala za nadaljnjih 16 tisoč 800 kvadratnih metrov.

Nedeljske otvoritve šole v Lipnici, v kateri je prostora za 350 učencev, se je udeležilo veliko prebivalcev iz radovljiške občine. Za obnovo te šole je bilo potrebnih 240 milijonov starih dinarjev. V šoli je sedaj 9 sodobnih in opremljenih učilnic ter pet kabinetov. Vse to in nova telovadnica, ki bo zgrajena do konca leta, pa bo omogočilo, da bo v prihodnje v šoli lahko sodoben pouk, ki bo ustrežal tudi pogojem sedanjega učnega načrta. Velika prednost obnovljene šole pa je tudi v tem, da bodo pouk lahko prilagojevali vsem morebitnim spremembam učnega programa.

Ob otvoritvi šole, ki jo je spremljal tudi bogat kulturni program, je predsednik radovljiške občinske skupščine Stanko Kajdiž v svojem govoru izrekel priznanje vsem, ki so prispevali k izgradnji šole. Posebej je poudaril prizadevanje kolektivov in gradbenega podjetja Gorenjce, ki je uspel v treh mesecih opraviti dokaj zahtevna dela. Prav tako pa se je zahvalil tudi občanom in kolektivom, ki so pred manj kot letom dni s svojo odločitvijo omogočili obnovo šole v Lipnici in hkrati tudi izgradnjo bodočih petih šol v radovljiški občini.

Na otvoritvi šole so v kulturnem programu sodelovali godba na pihala iz Gorij, pevski zbor in recitatorji osnovne šole Lipnica, harmonikarski zbor glasbene šole iz Radovljice in komorni zbor Stane Zagar iz Kro-

pe. Udeležence pa sta pozdravila tudi član sveta krajevne skupnosti Lipnica Ludvik Smitek in ravnatelj šole Dušan Poljšak.

Nova oziroma obnovljena šola Staneta Zagarja v Lipnici ne pomeni le dostojen spomenik narodnemu heroju, ki je dobršen del življenja preživel v teh krajih, kjer se je posvetil neutrudljivemu revolucionarnemu delu, marveč tudi začetek uresničevanja samoupravnega dogovora občanov radovljiške občine.

A. Zalar

V osmih mesecih so loška podjetja izvozila za 55,9 odstotka več kot lani

V osmih letošnjih mesecih so loška podjetja izvozila za 3.055.613 dolarjev raznega blaga in tako za 55,9 odstotka povečala lanskeletni izvoz v tem obdobju. Največji izvoznik je podjetje Loške tovarne hladilnikov, ki je izvozilo za 829.077 dolarjev svojih izdelkov, sledi Gorenjska predilnica, ki je izvozila za 651.187 dolarjev in Iskra Železniki za 593.734 dolarjev. Najbolj je prekoračilo izvoz v prvih osmih mesecih podjetje LTH, in sicer za 333 odstotkov, sledi Sešir 68,2 odstotka, Elra 65,9 in Jelovica 57,3 odstotka. Po izvršitvi plana za letos pa je na prvem mestu Elra, ki je v avgustu že prekoračila letni plan 89.000 dolarjev za 13,8 odstotka. Na drugem mestu je Jelovica, ki je dosegla 81,3 odstotka plana, sledijo Loške tovarne hladilnikov 79,3 odstotka, Sešir 73,2, Gorenjska predilnica

60,3, Iskra Železniki 57,7 in LIP Češnjica 39,1 odstotek. Proizvodnja industrijskih podjetij v loški občini je bila v avgustu večja za 25,4 odstotka v primerjavi z lanskim mesecem, celotno povečanje proizvodnje v osmih mesecih pa predstavlja 16,6 odstotka. Najbolj je pro-

izvodnjo povečalo v primerjavi z lanskimi meseci podjetje Elra, in sicer za 29,6 odstotka, sledijo LIP Češnjica za 27,3, LTH 26,5 in Iskra Železniki za 36,1 odstotek, medtem ko Sešir in Jelovica v prvih osmih mesecih nista dosegla lanskeletne proizvodnje. S. Z.

Očiščene in zmrznjene morske ribe v prodajalnah

Žvita

Kranj

Obnovljeno šolo Staneta Zagarja v Lipnici je v nedeljo dopoldne odprl predsednik radovljiške občinske skupščine Stanko Kajdiž in povedal, da bodo drugih pet šol v radovljiški občini zgradili do 1972. leta. — Foto: F. Perdan

50% CENEJŠA ZIMSKA OBUTEV

Blagovnica - KOKRA, Kranj

Izkoristite UGODEN NAKUP!

VAM ZARADI RAZPRODAJE NUDI 50% ZNIZANE CENE PRI NAKUPU OTROSKE IN ŽENSKE ZIMSKE OBUTEV.

Ob tednu požarne varnosti Vsako uro izbruhne en požar

»Sleherno uro izbruhne v naši državi po en požar. To pomeni, da imamo dnevno v naši državi 24 požarov, mesečno 733 požarov, letno pa 8800 požarov. Materialna škoda lanskeletnih požarov je presežala 22 milijard starih dinarjev. Za ta denar bi lahko zgradili 3000 novih komfortnih dvosobnih stanovanj.

Razen materialne škode povzročijo požari vsako leto poprečno tudi 65 človeških žrtev. To so nenadomestljive izgube, ki jih ne moremo izraziti z nobeno računsko primerjavo.

Iz požarne statistike je razvidno, da povzroči človek 70 odstotkov vseh požarov zaradi svoje nepazljivosti, nevednosti, neupoštevanja požarnovarnostnih predpisov, nelzvajanja požarnovarnostnih ukrepov...«, takšen je začetek letaka, ki ga je ob tednu požarne varnosti izdala Gasilska zveza Jugoslavije.

Kakšen je namen požarnovarnostnega tedna, ki traja od ponedeljka, 23. septembra pa do nedelje, 29. septembra? V tem tednu naj bi opozorili na vse nevarnosti požara, na vso materialno škodo, ki jo povzročijo rdeči petelin, na vse človeške žrtve. Statistike o požarih v zadnjih letih so dovolj zgovorne in vznemirljive. Najbolj porazen je prav gotovo ugotovitev, da skoraj tri četrtine vseh požarov povzroči človek s svojo malomarnostjo, nevednostjo in z neupoštevanjem požarnovarnostnih predpisov.

Požarnovarnostni teden je tudi lepa priložnost za pregled vseh kritičnih mest, kjer lahko požar izbruhne. In takšna mesta so povsod — v gospodinjstvih, na delovnih mestih, v naravi.

Vse to nas mora pripraviti k vsakodnevni budnosti, kajti le tako se bo zmanjšalo število požarov in število človeških žrtev pri požarih, vzporedno s tem pa tudi velika materialna škoda, ki jo povzročajo požari našemu gospodarstvu in nam vsem.

vg

MISLITE
PRAVOCASNO
NA ŠTANOVANJE!

Zato
varčujte
pri
KREDIT

Gorenjski kreditni banki

ki vam odobri na podlagi privarčevanega denarja
po 2% obrestni meri.
Poleg tega lahko pri ZREBANJU zadanete lep dobiček.

Proslava ob 25. obletnici izselitve

21. junija 1943 so Nemci v Stražišču izvedli zastrašilno akcijo. Ker je v začetku tega leta precej mladih fantov iz Stražišča odšlo v partizane, so Nemci precej njihovih svojcev izselili. V spomin na takratne dogodke bodo družbenopolitične organizacije Stražišča priredile v soboto zvečer v domu TVD Partizan proslavo. V programu bodo sodelovali recitatorji, pevci in pevski zbor DPD Svoboda. Predvajali pa bodo tudi odlomke iz filma Na svoji zemlji. Po kulturnem programu pa bo družabni večer.

Prireditelji vabijo prebivalce Stražišča in okoliških krajev, posebno pa tiste, ki so bili prizadeti v dogodkih pred 25. leti, da se udeležijo proslave in družabnega večera.

Referendum o samoprispevku Na desnem bregu Save bo pokopališče

Za samoprispevek je glasovalo
56,5 odstotka volivcev

V nedeljo so prebivalci Stražišča in okoliških krajev odločali o uvedbi samoprispevka za izgradnjo pokopališča na desnem bregu Save. Glasovanje je od 7. do 14. ure potekalo na desetih voliščih, kjer je bilo vpisanih 5163 volivcev.

Ceprav je v nekaterih voliščih v dopoldanskih urah kazalo, da bo izredno slabo vreme poslabšalo končni rezultat, se je nazadnje pokazalo, da se je glasovanja udeležilo 65 odstotkov vseh vpisanih volivcev. Tako je od 5163 vpisanih glasovalo 3361 volivcev. Od teh pa je kar 86 odstotkov ali 2918 glasovalo za samoprispevek. Od glasujočih pa se jih je 432 odlo-

čilo proti samoprispevku. Ker pa je bilo 11 glasovnic neveljavnih 1802 vpisana volivca nista glasovala, 150 pa je bilo opravičeno odsotnih, se jih je tako od vseh 5163 vpisanih volivcev 56,5 odstotka odločilo za samoprispevek.

Zato lahko zapišemo, da se bo prebivalcem Stražišča, Pševa, Zgornjih in Srednjih Bitenj, Orehka, Brega in Gorenje Save, ki so si na desnem bregu Save želeli svoje pokopališče, uresničila nekajletna želja. Po podatkih oziroma zagotovitvah gradbenega odbora bodo na novem pokopališču začeli pokopavati že konec prihodnjega leta.

A. Z.

Teden obja proti tuberkulozi (23. septembra do 29. septembra) Tuberkuloza je še nevarna

Letošnji teden boja proti tuberkulozi ima geslo Zavaruje otroke pred tuberkulozo. V ta namen bo za starše šoloobveznih otrok več predavanj, kako zaščititi otroke pred to boleznijo. Tuberkuloza v Sloveniji sicer ni na prvem mestu med nevarnimi boleznimi, vendar pa oboli vsako leto še vedno okoli 2 tisoč ljudi. Bolezen je pogostejša tam, kjer so življenjske razmere slabše, vendar v kranjski občini, kjer življenjski standard in podnebje ni najslabše, še vedno oboli na leto 55 do 60 prebivalcev na 100.000 ljudi. Naloga zdravstvene službe ni samo zgodnje odkrivanje in njeno zdravljenje, pač pa tudi — skupaj z rdečim križem —

preprečevanje novih obolenj.

Letošnji teden boja proti tuberkulozi je posvečen otroku. Kot že rečeno, bo v ta namen v jesensko-zimskem času v okviru šol več predavanj, kako zaščititi otroke pred to nevarno boleznijo. Morda so prav otroci najbolj ogroženi. Letos je letovalo na Debelem rtiču kar 93 tuberkuloznih in drugih zdravstveno in socialno ogroženih šoloobveznih otrok iz kranjske občine.

Taka letovanja in pa tudi druge oblike dvehletnega načrta boja proti tuberkulozi pa seveda zahtevajo tudi precejšnja finančna sredstva. Zato bo rdeči križ v tem tednu organiziral prostovoljno nabiralno akcijo. L. M.

Fluorografiranje v radovljiški občini

Od 14. do 26. oktobra letos bo v radovljiški občini že tretje rentgensko slikanje vseh prebivalcev, starih nad 24 let. Tako bo pregledanih več kot 15.000 prebivalcev. Zadnja fluorografska akcija

v tej občini je bila pred štirimi leti.

Te dni so se po posameznih krajih in krajevnih uradih že začela prva posvetovanja lokalnih štabov, v ka-

terih sodelujejo predvsem člani rdečega križa. Ti bodo poskrbeli za obveščnost ljudi po terenu, hkrati pa bodo zbirali tudi krvodajalce za akcijo, ki bo predvidoma v začetku novembra. — sz

Po otvoritvi si je v nedeljo novo šolo v Lipnici, za katero pravijo radovljiški prosvetni delavci, da je ena najmodernejših oziroma sodobnih na Gorenjskem, ogledalo veliko število prebivalcev krajevnih skupnosti Lipnica in drugih krajev v radovljiški občini. — Foto: F. Perdan

Seja, ki naj bi pomenila začetek

Zasedal je zbor delovnih skupnosti kranjske občinske skupščine

»Kot zbor delovnih skupnosti smo odgovorni pred samoupravitelji in skupnostjo, da bo razvoj gospodarstva v naši občini v redu potekal.« Je na ponedeljkovi seji zborov v uvodnih besedah, ko je razložil polletne oziroma osem-mesečne podatke gospodarjenja v kranjski občini, povedal njegov predsednik. Seja je bila sklicana na podlagi sklepa zadnje seje obeh zborov občinske skupščine, nanjo pa so bili vabljeni tudi vsi republiški in zvezni poslanci s tega področja in zastopniki občinskega sindikalnega sveta ter republiške gospodarske zbornice.

Predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zaločkar je na seji v razpravi poudaril, da bo od uresničitve letošnjega gospodarskega oziroma družbenega programa odvisen tudi zamišljeni razvoj občine do 1970. leta.

»Če ne bomo dovolj pozorni in prizadevni pri uresničevanju programa, se nam lahko zgodi, da bo celotna

zgradba predvidenega gospodarskega in družbenega razvoja do 1970. leta porušena. V prihodnje bi morali v naših razpravah poseči malo globlje kot do sedaj. Izogibati se je treba prikazovanju uspehov skozi poprečja. Razprave, ki bodo še sledile, pa naj bi pripomogle, da se bo kranjska občina čim lažje vključila v dolgoročni razvoj gospodarstva in družbenih služb v Sloveniji.

Menim, da ne moremo le čakati, kako bomo predvideni republiški razvoj lahko spremljali. V takšnih razpravah v prihodnje bi morali obravnavati vprašanja, ki tarajo našo občino. Tako bi lahko veliko lažje in hitreje rešili prenekatere probleme doma, hkrati pa opozarjali naše predstavniške organe oziroma poslance v republiko in zvezi na probleme, ki jih sami ne moremo rešiti. Zato predlagam, da bi zbor delovnih skupnosti na prihodnjih sejah s predstavniki samoupravnih organov in vodstvi

podjetij obravnaval vprašanja po posameznih panogah oziroma sorodnih skupinah delovnih organizacij.« Je povedal tovariš Zaločkar.

Kaj lahko ugotovimo o ponedeljkovi seji. Povejmo le nekatera mnenja oziroma ocene:

● Uresničen je bil sklep zadnje seje obeh zborov občinske skupščine, hkrati pa tisti del razprave na takratni seji, ko so odborniki govorili o izpolnjevanju oziroma pravilneje povedano o neizpolnjevanju priporočil občinske skupščine. Srečali so se namreč predsedniki delovnih svetov in direktorji, ki so neposredno slišali o problemih gospodarjenja, ki jih kažejo polletni številčni podatki.

● Čeprav so odborniki zborov delovnih skupnosti že drugič slišali o polletnih rezultatih gospodarjenja, in so zultati prisostvovali predstavnikom delovnih organizacij, ki jim ta strokovna vprašanja, če jih tako imenujemo, vse kakor ne bi smela biti ne

Zanimiva analiza prometa in kupcev

Komercialna služba trgovskega podjetja Murka Lesce je izdelala zanimivo analizo prometa in števila kupcev po krajih. Gre za kupce, ki so kupovali na letošnjem gorenjskem sejmu. Tako so ugotovili, da so pri Murki na gorenjskem sejmu največ kupovali potrošniki iz Kranja, sledijo potrošniki s področja Medvode—Ljubljana, Tržič—Golnik, Senčur—Kamnik—Cerklje, Skofja Loka, Lesce, Radovljica, Jesenice itn.

Letos je trgovsko podjetje Murka prodalo na sejmu blaga za 320 milijonov S din.

Udeležba na gorenjskem sejmu se torej splača.

Tovariš Miloš Ster, direktor Murke, pravi, da ima sejem za trgovce tudi senčno stran. Po sejmu je namreč dva do tri mesece po trgovinah mrtva sezona, ker gre prispelo blago kupcem, ki so ga naročili na sejmu. Na sejmu so potrošniki pri Murki naročili toliko blaga, da imajo zdaj težave z dostavo blaga. Da so kupci često nestrpni, govori podatek, da so v Murki dobili prek 100 pisem, v katerih potrošniki sprašujejo, kdaj bodo dobili

naročeno blago. Do zastoja pa ni prišlo po krivdi trgovcev, temveč tovarn, ki ne morejo hkrati zadovoljiti vseh obveznosti do izvoza in domačega trga. Kupci predvsem čakajo na kuhinjske oprave, boljše vrste spalnic, dnevnih sob in na štedilnike.

Pohištvo gre letos dobro v promet in ga morajo trgovci naročiti najmanj mesec dni prej, če ga želijo pravočasno dostaviti potrošnikom. In to kljub temu, da se cena pohištva neprestano dviga.

J. Vidic

Istra - Benz v Lescah?

Pred kratkim so predstavniki podjetja Istra-Benz iz Kopra in Pule obiskali nekatera podjetja in ustanove radovljiške občine.

Istra-Benz je namreč pripravljen takoj začeti graditi bencinsko črpalko ob cesti blizu križišča v Lescah. Zadeva pa se je zataknila menda zato, ker Istra-Benz ne more dobiti lokacijskega dovoljenja. To pa zato, ker še ni točno znano, kje bo speljana trasa nove hitre ceste.

Ce bi prišlo do uresničitve načrta, bi v bližini črpalke nekdo postavil pralnico in manjšo mehanično delavnico za motorna vozila.

Ker ima v bližini križišča domače turistično društvo pisarno, trgovsko podjetje Murka pa bife, bi nova bencinska črpalka in pralnica za avtomobile pomenila nov vir dohodka in zaposlitve za domačine.

J. Vidic

Poškodovane ceste

Nepričakovano močno deževje v zadnjih nekaj dneh na gorenjskih cestah ni povzročilo večjih novih poškodb, vendar pa je na številnih mestih povečalo stare. Na Jezerški cesti se je v naselju Kokra že prej kritična zajeđa še razširila, tako da bodo takoj morali podpreti cestišče v dolžini 50 metrov. Na Jezerskem je hudournik poškodoval gradbišče novega dela ceste in nasipov, ki naj bi varovali pred tamkajšnjim hudournikom. Tudi na cestah v Poljanski dolini je popustilo

več podpornih zidov. Posebno močno je bila prizadeta cesta v Kopačnici.

Po vsej Gorenjski pa so sicer utrpeli največ škode gorske makadamske ceste, s katerih so hudourniki ponekod povsem odplavili zgornji sloj. Tako so zelo razrte ceste na Vršič, čez Pokljuko in čez Jelovico. Cesta v Tamar je bila nekaj časa zaradi nastalih kotanj neprevozna, zelo težko pa se je z motornimi vozili prebili tudi v Vrata.

M. S.

Peko
TOVARNA OBUVE TRŽIČ

41	Peko	Suzy	26-172	amber cordovan	2-7	109,00
42	Peko	Heida	26-283	mexico ali amber klin (gov. ali tel. b.)	2-7	105,00
44	Peko	Suzy	26-203	amber cordovan	2-7	92,00
46	Peko	Heida	26-284	amber nubuk	2-7	92,00

znana, je bilo razprave zelo malo. Tako razen predsednika zbora delovnih skupnosti od odbornikov tega zbora ni nihče sodeloval v razpravi. In če upoštevamo, da sta predsednika SDK in GKB osvetlila le še nekatere dodatne podatke o gospodarjenju, Franc Braniselj pa je govoril kot poslanec, potem nam ostaneta le dva predstavnika delovnih organizacij, ki sta posegla v razpravo. (Aerodrom Ljubljana in Kovinar iz Kranja).

● Povedali smo že, da so bili na sejo vabljeni tudi predstavniki občinskega sindikalnega sveta in republiške gospodarske zbornice. Morda so se seje udeležili, vendar v razpravo niso posegli.

Ce bi le s te plati ocenjevali ponedeljkovo sejo, potem z njo skoraj ne bi mogli biti zadovoljni. Številčni podatki, ki so bili ponovno prikazani, so namreč znani. V razpravi pa smo razen redkih izjem lahko slišali mnenja, ki so bila že večkrat povedana oziroma poudarjena, ki pa so morda več ali manj pri nekaterih do sedaj nalezela na gluha ušesa.

In kaj je tisto, kar naj bi na seji pomenilo začetek?

● Nedvomno je pomemben sklep, da se bo zbor delovnih skupnosti v prihodnje pogosteje sestajal in obravnaval posamezne panoge oziroma skupine delovnih organizacij v kranjski občini in njih probleme. Čeprav na seji o tem ni bilo kaj dosti govora, pa ima precejšen pomen za prihodnje reševanje problemov na področju gospodarstva in ureditve družbenega programa občine mnenje, da je potrebna integracija nekaterih panog gospodarstva (komunalna in kovijska podjetja). Napovedane pa so bile tudi spremembe oziroma razprave na področju turizma, gostinstva, kmetijstva itd.

● Drug sklep, ki pa morda do neke mere opravičuje molk odbornikov tega zbora, pa pravi, da naj v prihodnje občinske strokovne službe posredujejo najnovejše podatke, ki pa naj bodo odbornikom čimbolj razumljivi.

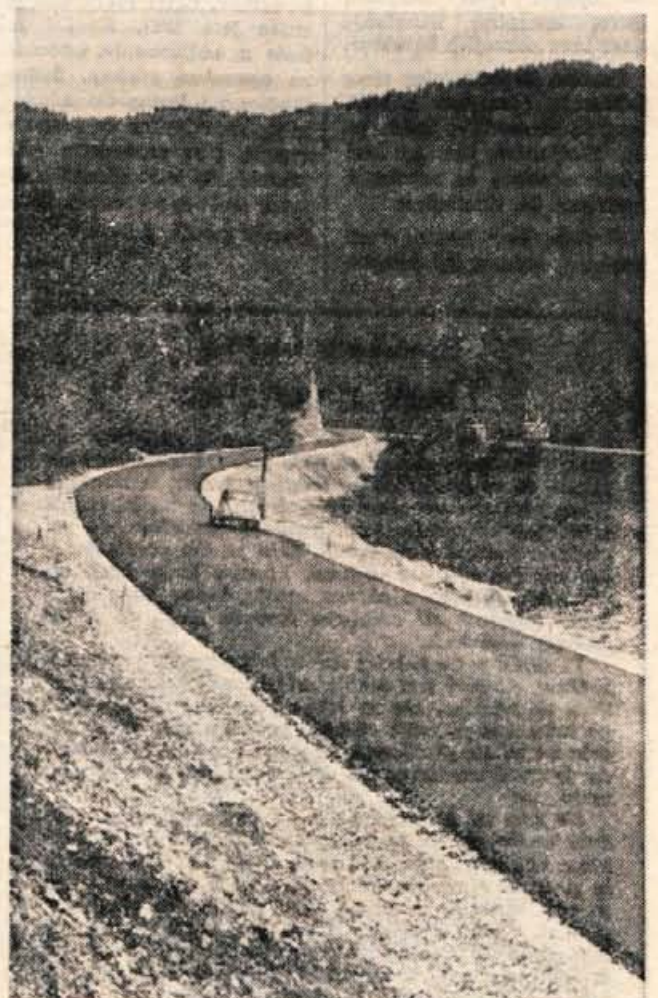
● Skratka, napoveduje se dokaj živahno obravnavanje in reševanje gospodarske in družbene problematike v kranjski občini, v kateri bodo — kot kaže — predstavniki samoupravnih organov in direktorji delovnih organiza-

cij, odborniki, poslanci, občinske strokovne službe itd. načeli vrsto pomembnih vprašanj za bodoči razvoj občine.

In prav v tem naj bi ponedeljkova seja pomenila začetek oziroma široko akcijo odgovornih in prizadetih faktorjev v občini.

Razen omenjenih dveh sklepov pa so odborniki zbora delovnih skupnosti tudi sklenili, da bo zbor v prihodnje na podlagi najnovejših podatkov zasledoval vsa gospodarska gibanja. Posebej bo pred sestavo oziroma sprejemom resolucij razvoja v prihodnje razpravjal o mnenjih oziroma predlogih gospodarskih organizacij. S predstavniki gospodarskih organizacij in samoupravnih organov bo obravnaval posamezne gospodarske panoge. Tako bodo že na prihodnji seji zbora govorili in osvetlili kovinsko problematiko. Sklenili so tudi, naj bi predsedstvo občinske skupščine predlagalo, katera podjetja oziroma panoge naj zbor obravnava v prihodnje. Zadnji sklep pa pravi, da mora biti problematika, o kateri bodo govorili, celovita in hkrati zaokrožena na posamezni problem.

A. Zalar

Dela na bohinjki cesti gredo h kraju. Ko smo v sredo obiskali Bohinjko Bistrico, je bil odsek pred Bistrico že skoraj gotov. — Foto: F. Perdan

Razstava v prostorih škofjeloške knjižnice

Likovni prvenci Pavleta Florjančiča

Sestnajst likovnih del, ki jih je po stenah knjižnice v Škofji Loki razobesil mladi slikar — domačin Pavle Florjančič, zbujajo spricho svoje raznolčnosti nemalo zanimanja. Med njimi namreč najdetje grafike, olja, jedkalnice in pa nenavadne kombinacije lesa ter kovine, zanimiv pokus iskanja novih izraznih možnosti. Že večkrat smo zapisali, da je pri novopečenih umetnikih takšno delo zelo pogosto. Skušajo ustvarjati v vseh tehnikah, tudi motivi so različni. Sele kasneje, ko prebudijo eksperimentalno fazo, se bolj ali manj opredelijo za sebi ustrezen način likovnega izražanja, bodisi za olje, grafiko, akvarel ali pa za kaj nenavadnejšega.

Florjančič je mnogo slikal z oljem. Iz teh del še najbolj odseva njegova dosedanja razvojna pot. Barvitost slik izpričuje slikarjevo nagnjenje h kontrastom. Kot sam pravi mu je bil (in mu je še) prav francoski slikar Matisse s svojimi živahnimi barvami nekaj tih vzornik. Glede metode slikanja je pri mnogih delih — zlasti najzgodnejših — opaziti vpliv Cezanna; hitro, enkratno nanašanje barv brez poznejših korektur. Grafike in jedkalnice sicer zahtevajo precejšno natančnost in nezmotljivo roko, toda Florjančič jim je kos. Glede motivov se zateka h krajinam in tihožitjem.

»Zadnje čase hodim dosti naokrog, zbiram in beležim

zanimive motive, potem pa v ateljeju sliko dokončno izdelam,« pravi mladi likovnik. »Prej sem slikal neposredno na terenu.«

Omeniti je treba še tri dela v pop stilu, ki pritegnejo vsakega obiskovalca. Gre namreč za leseno plokev, v katero je zabiti več žebeljev različnih velikosti. Pobarvane kapice dajejo vtis šopka rož, planinskega cvetja pisanih barv, posajenega v vazo, ki pa je narisana na leseno podlago. Zdi se, da slikar skuša z nasprotjem materiala (kovina pomeni trdnost, surovost) in motiva (šopek rož, mehko nežnost) ustvariti nekakšen pop-art efekt. Florjančič o tem pravi takole:

»Zanima me ta nova smer, način, kako iz starih, zavrženih, čisto praktičnih predmetov ustvari neko umetnino in s tem materialnim stvarjem daš neko globljo umetniško vrednost.«

Ko smo ga nazadnje vprašali, katero smer meni izbrati, je povedal, da se vse bolj navdušuje za pop-art na oljnih slikah.

In še nekaj biografskih podatkov. Pavel Florjančič je rojen leta 1947. Končal je Šolo za oblikovanje, oddelek za uporabno grafiko. Sedaj študira na Pedagoški akademiji, na oddelku za likovno vzgojo. Kot zanimivost naj povemo, da je Florjančič tudi avtor plakata za minuli Izsejenski piknik v Škofji Loki.

I. G.

Svet brez bleščic Tisoč nasmehov

Casopisi, televizija, radio so postali vsakdanji del našega življenja, postali so naša potreba. Zato smo nestrpni, če se poštar dolgo mudi in zvečer se navadno kljub obiskom ne moremo zadržati, da ne bi odprli televizijskega sprejemnika. Navadno zadostuje, da pogledamo naslove v časopisih, nato pa list potešeni odložimo. Pogosto vsa vsebina, ki smo jo prebrali ali doživljali ob malem ekranu upade, kakor hitro ugasnemo televizor ali odložimo časopis. Tudi, če je ta vsebina — človek.

Ti zapisi v tej rubriki naj bi bili skromni prispevek k temu, da bi v nas budila misel na človeka. Ne ganljivo ali srhljivo, kot so lahko prometne nesreče, pač pa tako, kot je svoje občutje povedala mati, ki je videla od lakote shujšana telesa otrok v Biafri: »Mislím, da je tisoč nasmehov na dan za mojega sina še premalo...«

Ob tem mi je prišel na misel deček, ki pogosto ne dobi kruha, kadar je lačen, kaj žele nasmeh. Spominjam se dečka, gluhomem je in bil je v reji. Za slušno in govorno prizadete otroke je rejna visoka, zato so ga rejniki, ki so sicer bili brez drugih dohodkov, tudi vzeli v rejo. Bili pa so nagnjeni k pijači, zato ni bilo redko, da so otroka zaklepali v stanovanje samega in lačnega. Otrok je vedno prosil za kruh sosede. V šoli je vedno učiteljici s kretnjami kazal, da je lačen in učiteljica mu je dala svojo malico.

Zelim si, da ne bi bil noben otrok lačen kruha in materinih nasmehov. Vsaj sedaj, ko je vendar kruha dovolj.

Pred preureditvijo tržiškega gradu

V našem listu smo že nekajkrat pisali o otroškem varstvu v tržiški občini. Omenili smo, da je o tej problematiki tudi večkrat razpravljala tržiška občinska skupščina, ki je na eni izmed svojih sej imenovala tudi posebno komisijo z nalogo, da preuči, kakšne so možnosti za vzgojno-varstveno ustanovo v prostorih tržiškega zdravstvenega doma in v tržiškem gradu, kjer je vzgojno-varstvena ustanova že sedaj.

Pred nami so sedaj ugotovitve te posebne komisije. Kakšni so njeni rezultati? Prva varianta je predvidevala preureditev dela tržiškega zdravstvenega doma v vzgojno-varstveno ustanovo, katero naj bi uredili v treh etapah. Stroški za preureditev zdravstvenega doma v varstveno ustanovo bi po izračunih znašali 1.420.000 dinarjev. Komisija je v svojem poročilu navedla naslednje prednosti varstvene ustanove v zdravstvenem domu: bližina zdravstvenega doma bi omogočila hitro zdravstveno intervencijo in kontrolo nad zdravjem otrok, sedanji prostorji bi skupaj z nekaterimi novimi omogočali svetle in zračne prostore za varstveno ustanovo in nazadnje, obstoječa kotlarna zdravstvenega doma bi zadoščala tudi za ogrevanje vzgojno-varstvene ustanove. Pri slabostih te variante bodoče vzgojno-varstvene ustanove pa posebna komisija ugotavlja premajhen prostor za otroška igrišča. Tržiščani pa bi izgubili otroški dispanzer, ki je že vzrajen in tudi namensko dobro razporejen.

Pri obstoječi varstveni ustanovi na gradu je komisija ugotovila, da se grajsko poslopje lahko uporabi za varstveno ustanovo in sicer tako, da v pritličju uredi sprejemne prostore, garderobo, jedilnico, upravne prostore in kuhinjo, medtem ko bi v nadstropju uredili igralnice za okoli sto otrok. Prednosti varstvene ustanove na gradu so zlasti v tem, da je na mirnem in od prometa odmaknjemem prostoru in z zelenimi površinami v neposredni bližini ter da lahko uporabljajo otroci športna igrišča za igre na prostem.

KOLEKTIV SE JE ODLOČIL ZA GRAD

Junija je o vzgojno-varstveni ustanovi razpravljala tudi kolektiv vzgojno-varstvene ustanove Tržič in se odločil, da ureditev sedanje ustanove na gradu. Kolektiv se je za takšen sklep odločil zaradi primerne lokacije, odmakljenosti od prometa, velikih prostorov in dobre funkcionalne povezanosti ter zaradi obsežnega zunanega prostora za igranje in sprehode otrok.

Kasneje so o odločitvi, kje naj bo centralna vzgojno-varstvena ustanova, razpravljali še na svetu za socialno var-

stvo in zdravstvo, sestala pa se je tudi posebna komisija, pred dnevi pa so se tudi na seji občinske skupščine odločili za vzgojno-varstveno ustanovo na gradu.

Kakšne pa so številčne zmogljivosti otroškega varstva v tržiški občini? Podatek, da so bili varstveni oddelki lani zasedeni le 74-odstotno, je presenetljiv, saj so bili vsepovsod na Gorenjskem prezasedeni. V tržiški občini domnevajo, da je premajhnemu zanimanju staršev za vzgojno-varstvene ustanove vzrok v njihovem nezaupanju do kvalitete vzgojno varstvenega dela. Drug razlog pa je najbrž v neprimernih prostorih, ki niso vzdrževani ali primerno opremljeni.

No, za ureditvijo centralne varstvene ustanove na gradu bodo najbrž ti pomisleki odpadli. Z ureditvijo gradu in z opustitvijo vrtca na Ravnah in Cankarjevi cesti bodo odpadli mešani oddelki, ki so bili velika ovira glede na starost otrok. S preureditvijo gradu bodo lahko vsi predšolski otroci iz mesta imeli varstvo. V načrtih pa je že tudi gradnja vrtca v Bistrici pri Tržiču, ker je sedanji prevec zaseden, število novih prebivalcev pa hitro narašča in s tem tudi potreba po

varstveno vzgojni ustanovi. Sedanja varstvena ustanova na gradu bodo uredili v več etapah. Najprej bodo grad preuredili in s tem pridobili 5 igralnic za okoli 100 otrok. Pri tem pa bodo morali izprazniti še dve stanovanji in urediti centralno kurjavo. Ker pa ti prostori ne bi zadoščali za potrebe celotnega varstva na območju starega dela mesta, bodo severno od obstoječe stavbe zgradili še nov objekt, ki bo imel tudi pet igralnic in vse ustrezne vzporedne prostore. Čeprav je na prvi pogled morda videti, da je za preureditev gradu potrebno več dela in sredstev, pa je izračun precej manjši kot za preureditev zdravstvenega doma v varstveno ustanovo.

Tako naj bi po projektantovih izračunih celotna izgradnja varstvene ustanove na gradu veljala 1.225.000 N din, skupaj z omenjenimi stanovanj pa 130.000 N din več.

Ko so odborniki tržiške občinske skupščine odločali, kje naj bo bodoča vzgojno-varstvena ustanova, so ugotovili, da z ureditvijo gradu »ubijejo« dve muhi na en mah — grad zavarujejo pred propadanjem, Tržič pa bo dobil skupne prostore za varstvo otrok na območju samega mesta. VIII G.

Na Jesenicah samo ena godba na pihala

Na Jesenicah so že nekaj let premišljevali o združitvi jeseniške in javorniške godbe na pihala. Zdaj kaže, da bo do te združitve prišlo. Pobudo je dal izvršni odbor sindikalne organizacije železarne Jesenice in zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Jesenice. Ze so imenovali poseben pripravljalni odbor, ki se je o vsem pomenil z upravnima odboroma obeh Svobod, odboroma obeh godb in z godbeniki.

Na osnovi uspešnih razgovorov je pripravljalni odbor že sestavil statut in pravilnik združene godbe, ki naj bi se imenovala Pihalni orkester Železarne Jesenice.

Menijo, da bo z združitvijo godb lažje vzgajati nov kader godbenikov, godba bo kvalitetnejša, razen tega pa bodo tudi smotrneje uporabljali denarna sredstva.

V začetku oktobra, tako je predvideno, bo ustanovni občini zbor združenega pihalnega orkestra. Združitve obeh godb nikakor nima namena zadošiti dejavnost javorniške godbe. Celo nasprotno. Združitve naj jim omogoči nadaljnje delovanje in izpopolnjevanje v združenem pihalnem orkestru. Javorniški godbeniki ob takih pogojih za združitve prav gotovo ne bodo imeli nobenih pomislekov.

P. Ulaga

Po sklepu 6. redne seje delavskega sveta
KOVINSKEGA PODJETJA KRANJ

PONOVO RAZPISUJEMO
LICITACIJO ZA PRODAJO
OSNOVNIH SREDSTEV:

1. Kleparske škarje
do 1 mm — del. dolž. 1 m

2. Skobeljni stroj
brez motorja

Prodaja se bo vršila dne 28. 9. 1968 ob 9.30
v prostorih podjetja.

NOV PLESNI TEČAJ za začetnike

bo začel pouk v sredo 2. 9. 1968 ob 18.30. Pouk bo vedno ob sredah in petkih. Vpisovanje vsak dan od 18. do 19. ure v delavskem domu 4/I.

Plesna in baletna šola organizira

nov začetniški plesni tečaj v sredo 25. 9. 1968 ob 18.30. Plesni tečaji so v torkih, sredah, četrtek, petkih in nedeljah.

Pare za plesno športni klub vpisujemo vsako sredo od 19. ure dalje.

Baletna šola ima potik vsak ponedeljek in torek. Podrobnejša navodila na oglasni deski v delavskem domu, vhod 4.

ZDRAVILISCE SONJA MARINKOVIĆ V MOJSTRANI BO razprodajalo

rabljene odeje, stole in mize v petek 27. t. m. ob 9. uri za družbeni od 10. ure dalje pa za privatni sektor.

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA

vpisuje v šolo in tečaje do 30. septembra 1968.

Nedeljski mladinski plesi

v delavskem domu v Kranju se začnejo v nedeljo, 29. 9. 1968, ob 16. uri. Igra odlični orkester iz Ljubljane s pevko Andrejo Zupančičevo.

Upravni odbor ALMIRE — alpske modne industrije Radovljica

RAZGLASA PROSTO DELOVNO MESTO

obratovaje obrata III. Radovljica

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. Višja izobrazba tekstilne smeri in triletna praksa v pletilstvu;
2. Višja šola za organizacijo dela — proizvodna smer — s pogojem, da ima kandidat še srednjo tehnično tekstilno šolo pletilske ali konfekcijske smeri in tri leta prakse v pletilstvu;
3. Srednja tehnična tekstilna šola pletilske ali konfekcijske smeri s 6-letno prakso v proizvodnji pletilstva.

Prošnje s kratkim življenjepisom in prepisom pričevala o opravljenem zaključnem izpitu je treba poslati na splošno-kadrovski oddelek podjetja najpozneje do 5. oktobra 1968.

Ljudje

Iz pisanja sovjetskih sredstev množičnega obveščanja v zadnjih dneh lahko brez truda sklepamo, da se je v Sovjetski zvezi začela velika propagandna kampanja proti naši državi, proti Zvezi komunistov, proti predsedniku Titu, proti samoupravni ureditvi naše države in proti njeni smeri socialističnega razvoja.

Res je, da napadi sovjetskega tiska na našo državo niso novi, saj smo jih zasledili že od vsega začetka okupacije Češkoslovaške, ko je naša država jasno in glasno povedala, da se s takšnim ravnanjem ne more strinjati. Tako je glasilo CK KPSZ Pravda v svojih člankih do sedaj kritiziralo le zunanje-politično in gospodarsko usmeritev Jugoslavije, v zadnjih dneh pa je svoj besednjak razširilo še z obtožbami ZKJ, češ da »teoretično in praktično uresničujemo usmeritev k slabitvi marksistično-leninistične partije«.

Moskva napada Jugoslavijo

Vendar Pravda gre v svojih obtožbah še dlje, ko očita voditeljem ZKJ, da je njihov zglede »navdihoval revizionistične elemente na Češkoslovaškem, ki napadajo komunistično partijo Češkoslovaške«.

Temu grobemu obrekovanju se je konec prejšnjega tedna pridružila tudi moskovska televizija, ki je v svojem komentarju grobo napadla predsednika Tita in ga obložila, da je že leta 1956 z ljubeznivo govoril o kontrarevoluciji na Madžarskem in da zdaj izraža enaka stališča do češkoslovaških kontrarevolucionarjev.

Ta izpad moskovske televizije oziroma njenega komentatorja je prvi, da so v novi protijugoslovanski gonji v Moskvi napadli osebnosti našega predsednika, vendar pri vsem tem se komentatorju ni zdelo niti vredno, da bi z besedico omenil funkcijo šefa jugoslovanske države, kot je to navadno v mejah običajnega protokola.

Ob teh napadih Sovjetske zveze ne gre pozabiti tudi na pisanje tiska drugih štirih

socialističnih držav — »osvoboditeljice Češkoslovaške pred kontrarevolucijo«. Ta kampanja ima v mnogočem podobne značilnosti kot kampanja, ki so jo vodili proti nam v obdobju stalinizma leta 1948. Znano pa je, da smo v naši državi še pred nedavnim poudarili, da je tak način polemike med socialističnimi državami že preteklost, ki mednarodnemu delavskemu gibanju in samemu socialističnemu razvoju ne prinaša nič koristnega, temveč le škodo. Vendar nova protijugoslovanska gonja na vzhodu kaže, da v Sovjetski zvezi in drugih socialističnih državah te preteklosti niso pozabili. Se več, videti je, da v Sovjetski zvezi nikakor ne morejo doumeti pozitivne vloge predsednika Tita, in da bi bil paradoks še večji, v Sovjetski zvezi pozabljajo, da je ravno predsednik Tito s svojimi načeli uspel obuditi pri jugoslovanskih narodih močno omajano zaupanje do Sovjetske zveze in njene partije.

Ze prve reakcije naše javnosti na klevetniške napade

Sovjetske zveze in drugih socialističnih držav so bile ostre. V njih so delovni ljudje po vsej državi poudarjali, da pomeni napad na predsednika Tita tudi napad na njihovo delo, na njihovo uspehe, na naše samoupravljanje. Zato tudi ni čudno, da bomo danes še naprej privrženi že dolgo znanim načelom — načelom, ki smo jih leta 1948 uspešno branili. In ta načela so za pravice vsake partije do samostojnega razvoja socializma, za nevmešavanje katerekoli države v notranje zadeve druge države in za nevmešavanje neke partije v notranje zadeve druge partije. Ta načela smo v naši državi zagovarjali tudi leta 1956 v času madžarske krize, ravno tako pa jih zagovarjamo sedaj. »Očitno pa je,« ugotavlja komentator ljubljanskega Dela, »da so ta načela zavrgli drugi in prav tem načelom, ki so jih leta 1955 in 1956 sami podpisali, sedaj nadeli vzdevek »kontrarevolucije.«

V. G.

in dogodki

Čarobni ptiči rod leškim nebom

avtomobilov in gledalcev, da je celo prometna milica morala paziti na red na cesti. Sicer pa je bila to res dobra in zanimiva paša za oči. In to za stare in mlade.

V nedeljo in ponedeljek je bilo v Lescah prvo mednarodno tekmovanje akrobatskih radijsko vodenih letalskih modelov. Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz Avstrije, Švice, Italije, Zahodne Nemčije in Jugoslavije. Skupno je nastopilo 28 tekmovalcev.

Prvo mednarodno tekmovanje akrobatskih radijsko vodenih letalskih modelov v Lescah je povsem uspelo. Zato ALC namerava že 1970 le-

ta kandidirati kot organizator za evropsko prvenstvo v tej disciplini letalskih modelov.

Organizacijo tekmovanja sta vodila aero klub Kranj in ALC Lesce, finančno pomoč pa je dala tudi radovljiška občina.

Na prvem tekmovanju so gostje iz tujine premočno zmagali. Prvo mesto je osvojil Walter Schmitz iz Zahodne Nemčije z 10.098 točk. Drugi je bil Fredi Schenk (Švica), 10.054 točk in tretji Helmut Galinsky 10.028 točk.

Naši tekmovalci v tej disciplini letalskih modelov še precej zaostajajo za tujimi tekmovalci. Najboljši Jugo-

slovan je bil Julij Marony iz Zagreba, ki je zbral 5598 točk od 11.700 možnih.

Gostje so bili s tekmovanjem zelo zadovoljni in navdušeni nad krajem in lepoto okolice. Stanovall so v hotelu Grajski dvor v Radovljici.

Pred tem tekmovanjem je bilo v petek in soboto republiško prvenstvo v disciplini motornih in jadralnih radijsko vodenih enokomandnih modelov. V disciplini jadralnih modelov je zmagal Franci Markun, član AK Kranj, v disciplini motornih modelov pa Bruno Stular, prav tako član AK Kranj. Zmagovalci Schmitz, Schenk in Galinsky so prejeli pokale in spominska darila.

J. Vidic

V Lescah: radijsko vodeni modeli letal

Kmetijska zadruga
SLOGA KRANJ
PRODAJA
na javni dražbi prvo nadstropje hiše Titov trg 25 v Kranju (nad trgovino Jugoplastika) — trosobno družinsko stanovanje — 120 m² in garsonjere 28 m² s posebnim vvhodom.
Izključna cena je 74.000,00 din s prometnim davkom
Prostori trenutno niso vseljivi.
Dražba bo dne 30. 9. 1968 ob 10. uri v Kranju, Titov trg 25. Informacije dobite pri prodajalcu, telefon št. 21-403.

TEKMOVANJE Z MOPEDI
za odprto PRVENSTVO KRANJA
Sobota, 28. IX. 68, ob 15.30
in nedelja, 29. IX. 68, ob 15.30
FINALE

V soboto se je 80 naročnikov našega časnika, ki so jih prav tako izžrebali naročniki, z modernimi avtobusoma turističnega prometnega podjetja Crelina v spremstvu dveh vodijev predstavnikov Murke iz Lesc in Zivila iz Kranja, odpotovalo na enodnevni izlet v neznano. Danes o tem izletu povejmo le to, da so bili vsi nad obiskom vinske kleti navdušeni. — Foto: F. Perdan

ČAROVNICE V DOBI ATOMOV IN OSVAJANJA VESOLJA

5
Dvakrat mesečno so »komisarji« odpirali zabojčke in odnašali kopice prijav...
Carovnice, ki je padla v kremplje sodišča, ni imela pravice, da bi si sama izbrala zagovornika. Inkvizicija ga ji je odredila sama. Gorje mu, če se je resno lotil svoje dolžnosti.
Podkanceler mesta Bamberg se je trudil, da bi omejil obračunavanje s čarovnicami. Toda končno so njega samega osumili simpatiji do hudiča in ga leta 1628 sežgali na grmadi, skupaj z ženo in hčerko. Sicer pa je treba povedati, da so v tem času bili obsojeni in so zgoreli na grmadi vsi župani Bamberga.
Sodbe so izrekli nenavadno naglo. Zaradi naglice so zasliševali po deset obtoženecv naenkrat. Priznavali so vsaj za povrstjo, vsa priznanja pa so vnašali v zapisnik. Zapisnikar ni mogel sproti zapisovati njihovih imen, zato je označil obtožence kar s številkami. Obsojene so požigali kar po deset naenkrat...
Leta 1629, so sodili Ani Hansen. Ohranjen je zapisnik njenega procesa:
17. junija: zaprta zaradi suma, da je čarovnica.

18. junija: ni hotela priznati krivde: bila bičana.
20. junija: bila mučena, dali so ji prste v stiskalnico: priznala.
28. junija: obtoženki je prebrali zapisnik o njenem priznanju.
30. junija: prostovoljno potrdila priznanje, izrečena je bila sodba.
4. julija: obtoženki objavljen dan usmrtitve.
7. julija: bila je obglavljena, nato sežgana.
Nobeno priznanje ni bilo dobro, če ni obtožnje navedel tudi svojih sokrivcev. Omeniti le dvoje ali troje imen ni bilo dovolj. Bili so primeri, da je obtožen nastel tisoč in več imen. Za zapor je zadostovalo že, da je mučena žrtev imenovala določeno ime. Tudi »sokrivce« so mučili in jih silili, naj izdajo svoje »sokrivce«. Tako se je veriga žrtev vlekla v nedogled...

18. junija: ni hotela priznati krivde: bila bičana.
20. junija: bila mučena, dali so ji prste v stiskalnico: priznala.
28. junija: obtoženki je prebrali zapisnik o njenem priznanju.
30. junija: prostovoljno potrdila priznanje, izrečena je bila sodba.
4. julija: obtoženki objavljen dan usmrtitve.
7. julija: bila je obglavljena, nato sežgana.
Nobeno priznanje ni bilo dobro, če ni obtožnje navedel tudi svojih sokrivcev. Omeniti le dvoje ali troje imen ni bilo dovolj. Bili so primeri, da je obtožen nastel tisoč in več imen. Za zapor je zadostovalo že, da je mučena žrtev imenovala določeno ime. Tudi »sokrivce« so mučili in jih silili, naj izdajo svoje »sokrivce«. Tako se je veriga žrtev vlekla v nedogled...

ČAROVNICE XX. STOLETJA
Zal, je še danes v drugi polovici XX. stoletja v vsakem rimskem mestu nekaj čarovnic in skoraj vsaki vasi — »služabnice«...
Nekatere med njimi na skrivaj celo pohabljuje ubijajo. Tisoče in tisoče žensk propada zaradi tega... Poslušati in samo treba razgovore...
Te besede je napeljal zahodnonemški učenjak Johann Kruuse v svoji knjigi, ki je izšla leta 1951 v Hamburgu z naslovom: »Čarovnice med zvezdami«...
Ljudje se danes namenjajo v uroke, v čarovnice, čiste moči. Po njihovem škopniku, po znanju kar naprej potujejo čarovnice. Ponekod v ZDA verjuje čiji celo še 95% v podobne priklade...

LOV NA ČAROVNICE — INDUSTRIJA KORUPCIJE

Kornelij Agripa, znan učejak 16. stoletja, je v svojih knjigah drzo obsojal klerikalce. Posebno dosti je pisal o korupciji, ki je zavladala: »Inkvizitor mnogo prepogostokrat izreka denarne kazni in si tako pridobiva velika denarna sredstva. Nekatere nesrečniki so dožnji prinašali mu vsako leto globo — če je ne prinesejo, jih spet primejo in zapro... Ko sem bil v Italiji, sem opazil, da je večina inkvizitorjev na ta način obogatela.«
Lov na čarovnice je sčasoma postala prava donosna industrija. Zapoljenosti imetje so si delili med sodniki, duhovniki, komisarji, stražniki, pisarji idr. Nagrajevali so tudi drvarje, ki so podirali drevice v gozdu in pripravljali drva za grmade, kakor tudi tesarje, ki so jih postavljali. In drv je bilo treba mnogo!
Najpogostejše je imetje kaznovane čarovnice pograbila inkvizicija, pa tudi kralj sam je kaj rad iztegnil šape po njem. Tako je bogatitev podpirala in pospeševala lov na čarovnice.
Pogosto so že stroški za proces sam poržili vse obtožence imetje, tako da za konfiskacijo ni ostalo ničesar več. Ze samo sežiganje je bilo drago. Plaćati je bilo treba drva, olje, smolo, postavljanje grmade in vislice, vrv, potem prevoz žrtve na morišče. Računovodstvo je

Likvidacija

V bližini ameriškega mesta Oxforda so policisti aretirali nekega moža, ker je streljal na cesti. Toda možak ni streljal v zrak, niti na ljudi ali živali. Streljal je namreč v svoj avto. Sredi vožnje se je vozilo nenadoma vnelo in voznik je skušal pogasiti ogenj z mineralno vodo. Ogenj je sicer pogasil, vendar pa se kakih dvajset let star avtomobil ni hotel nikamor premakniti. To je močakarja tako razjezilo, da je v nesrečni avtomobil izstrelil šest krogel.

RAZPISNA KOMISIJA pri ekonomsko administrativnem šolskem centru v Kranju razpisuje prosto delovno mesto učitelja ekonomsko-komercialne predmetne skupine za nedoločen čas.

Pogoji: diploma ekonomske fakultete, delovna praksa.
Stanovanja ni. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.
Prošnje naslovite na razpisno komisijo ekonomsko administrativnega šolskega centra Kranj, Tomšičeva 7.

Miha Klinar: Mestne in razcestja
Domovina
III. DEL 164

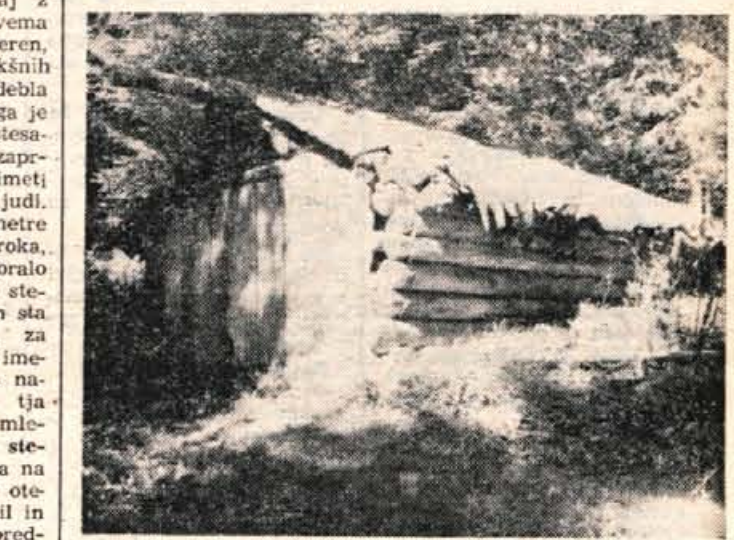
»To je teta Rozika,« pojasnjevala, ki je očividno zadovoljen, da so bili vsi do njega pozorni in jo sedaj bi rad to dokazal s pripovedovanjem o »teti Roziki«. Rozika je, ki je bil nekoč pri njih in mu napravil za cel potok morda potoku navzgor in se potem uravnala. Stefi obvezala roko. Teta Stefi je Slavkova mama...
Vse to bi Zefek najraje stradal od orožnike, a mu ne puste. Odgovorjati mora teta Rozika...
»Rozika Uršič.«
»Hm,« postane ob tem prikladen, naj pregledajo hišo in se opravičuje, nato pa ukaže gosposkarsko postopje. »Verstaneš slovenščina za poveljevanje in vlogi?«
Toda tudi orožnikom se ne ljubilo hlevu.
Rozika in Stivčeva sta zato obotljivi, da se ne boste prehladili,« se ponudi Stivčeva.
Feldžandarmerijski zugsführer njegov molk dovolj zgovoren, da samo po sebi razumljivo. Samo češ: »noč je za spanje, posebno za tebo,« kakor da bi pobožal svojo četu, morda prav tako hrepel po njegov domov v Redgono, v katero so ga vtažničarski uniformi in ne v Redgono, ko seže po žganju in ga v domu, saj ima tudi tole žganje...

Koparjenje na Jelovici in okrog nje (2)

Kopa se začne takole: na kopo nastoliš lestev, ki pa ni lestev, ampak shod, po katerem zlezesh na vrh kope k odprtini in seveda tudi nazaj. Potem nacepiš (navasi — »služabnice«) karbine, kakor se imenujejo ostanke na pol ožganih drv iz dna prejšnje kope. Na vrhu kope, nad luknjo, naravnost pripravljena drva in karbine v obliki majhne kope. Seveda pa ne bo kopar pozabil najprej vreči v luknjo žeganega lesa od cvetnonedeljske butare, šele potem bo zažgal kopicico. Ko ta dobro zagori in ko se napravi žerjavica, jo bo kopar z dolgim lesenim drogom — z bokavnico — spravil skozi luknjo prav na dno kope.
Sedaj šele je kopa zares začnana. Vendar je treba takoj za tem prisuti nekaj braške, to je zdrobljenega oglja, ki je ostal od prejšnje kope. Da pa ogenj, pravzaprav žerjavica, ne ugasne, napravi kopar okrog spodje ga dela poldrug meter narazen luknje, potem pa mora spet bukati, kar pomeni, da mora spet v luknjo nasuti braške. To bukiranje mora sprva ponoviti vsako uro,

pozneje pa vsaki dve uri.
Dokler se kopa kuha, je za spanje in počitek bore malo časa. Za spanje in za zavetje pred dežjem si kopar napravi kečo — oglarsko bajto. V njej tudi kuha. Navadno si skuha žgance, ki jih zabeli z zasko.
Oglarska bajta mora biti postavljena tako, da je obrnjena z vrati proti sončnemu vzhodu. Postavljena mora biti nekoliko višje kot je podnožje kope, in sicer zaradi dima in strupenih plinov, ki se sproščajo v kopi. Plini so zlasti prve dni zelo nevarni, da človeka lahko omamijo ali celo zadušijo. Nekaj takega se je pred malomaj kot sto leti zgodilo nekemu rjotjemu sorodniku; zaradi zastupitve z dimom je umrl. Ob cesti med Rovtarico in Martinčkom na Jelovici še danes stoji znamenje, na katerega je neznan ljudski slikar narisal kopo, od nje pa mrtvega koparja. Zato ima vsak pameten kopar svojega pomočnika, da mu ponudi svet in da mu pomaga, če se mu kopa razkoplje. Zgodi se večših, da v kopi zaprti plini razženejo graso ali celo drva; to je treba

napravil se sieme z velikim napuščem spredaj za drva in orodje. In se smrekovo lubje za streho, ki ga pritrdiš z nekaj letvami, pa je bajta gotova.
Leopold Kordež
Justin Azman
(Naprej prihodnj!

Anžetova bajta za Vrbovino: lepo se vidi stena iz hlodov in streha iz lubja, spredaj, pred vrhom, pa sieme štiri dalec naprej; tu je bil včasih napušč za šrambo drv in orodja — Foto: Tehniški muzej Slovenije (iz fototeke Kovaškega muzeja v Kropi)

Šanje zdi nesmiselno, ker je razločno slišati, da zunaj lije kakor iz škafa.

»Ste opravili?«
»Smo.«
»Našli kaj sumljivega?«
»Nič!«
»Prav!«
»Menda ne bomo že bli?«
»Tu je še žganje!«
»In ženski nista kar tako! Obe sta čedni!«
»Da mi jih pustite pri miru!« jih s pogledom osvrknje zugsführer, ki je videti čemerin, kakor da se mu je zgodilo nekaj, kar ga žre.
»Pri miru? Menda bomo smeli reči katero, Vsi nismo oženjeni kakor vi.«
»Močki, gobeci!«
Le kaj ga je počilo, se orožniki spogledajo in pričakujejo, da jih bo zalil naliv psov kakor pred odhodom.
A zugsführer molči, pa tudi ne utegne, da bi se zaradi svoje čudne čemernosti še nadalje znašel nad njimi, ker vstopita ženski s kotličem čaja.
»Eh, to se bo zares priglo!«
»Samo grenak je. Nimamo sladkorja,« se opravičuje Stivčeva.
»Nič zato! Pri sebi ima pločevinasto skatljico saharina,« se oglasi mlajši žandar in se nasmiha ženskam. »Samo steklenico žganja bi moral še imeti.«
»Tudi to vam prinesem,« odhiti Stivčeva v kuhinjo in se takoj vrne. Ko potegne zamesek iz steklenice, pa nenadoma v noč odjeknejo strelci.
»Streljajo!« se spogledajo žandarji, nato pa se pogledi zapčijo v žensko, ki je izpustila steklenico, ki leži sedaj na tleh v črepinjah.
»Črepinje pomenijo srečo, se oglasi mladi žandar, a se takoj zresni, ko ujame zugsführerjev pogled.
»Srečo? Bojim se, da te črepinje ne prinašajo sreče,« zugsführer, ki je opazil prvi nenadno spremembo na obeh ženskah, pogleduje preiskovajoče zdaj Stivčeva, zdaj Roziko. »Kaj menita vidve? Morda vesta bolje kakor mi, na koga so padli strelci tam doli pri Soči?«
Rozika in Stivčeva sta bledi.
»Zakaj drhtita?«
»Jezus... Jezus... Jezus...« se trgajo vzdihni in strah iz Stivčeve.
»No, kaj vama je?« vrta v njun strah zugsführer. »Mogoče pa so le bili dezertjerji tu? Mogoče sta vidve ljubici dezertjerjev?« vprašuje, ker se mu zdi, da je blizu resnice in da oni kmet navsezdat je ni lagal. Tudi tole gostoljubje s čajem in žganjem gleda zdaj v drugični luči. Tile prepadeni ženski sta jih najbrž hoteli zadržati, ker sta se bali, da bodo šli v noč na lov za ubežniki. »Kaj pravita! Tule čaj in tole žganje so bile samo limnice, na katere sta naju misliti nalepiti? Kar priznajte! Manjša kazen vaju čaka... Močita? Ne povešta, česa vaju je strah, kaj?«

Umreti nočejo

V našem zadnjem srednjem zapisu smo sicer nakažali nekaj bridkih dejstev v zvezi z narodnostno usodo Slovencev v Kanalski dolini. Prav letos namreč poteče petdeset let, kar so odirgani ne le od svoje Koroške in Ziljske doline — pač pa tudi od strnjene slovenskega narodnostnega ozemlja.

Kanalska dolina

O zgodovini, ekonomski, politični in narodnostni situaciji te nekdanje popolnoma slovenske deželice, sem v Glasu že večkrat pisal (25. maja, 1., 8. in 15. junija 1966 ter 11. oktobra 1967); zato bom to pot posvetil nekaj vrstic le primerjavi narodnostne situacije, kakršna je bila do l. 1918 in danes.

Vsekakor smo imeli pred petdesetimi leti manj vzrokov trepetati za narodnostni obstoj tega dela Slovenije, kakor pa jih opravičeno imamo danes.

Kot drugod po Koroškem, so bile tudi tod vpeljane dvojezične šole, kjer je imela slovenščina le določeno veljavo. (Tako mi je povedal 80-letni Uklijan, ki je sam obiskoval tako šolo.)

Po cerkvah je bilo vse bogoslužje slovensko. Pisali smo že (Glas, 18 t. m.), da je tu župnikoval tudi brat pesnika Prešerna Jurij Prešeren. V Zabnicah je služboval slovenski pesnik in prepoveditelj Matija Snajder, pozneje tudi Ksaver Meško, v Naborjetu je župnikoval znani Lobč, v Lipalji vasi pa je učiteljvala Kranjčanka Janja Miklavčičeva.

Ljudje so bili naročeni tudi na slovenske knjige. Pri rokah imam podatek, da je bilo v Ukvah 35, v Zabnicah pa 36 naročnikov knjig Mohorjeve družbe. To število udov ni nič dosti manjše, kot je bilo v onih časih število Mohorjanov v katerikoli večji slovenski vasi na Kranjskem.

Pomemben je bil tudi živ stik z gornjesavsko dolino. Promet vseh vrst je bil med Kranjsko goro in Trbižem izredno živahen.

Zanimivo je bilo tudi mešanje in preseljevanje prebivalstva. Tako sodim (na osnovi vpisov v ukvanskih rojstnih in smrtnih matrikah), da se je rod Prešernov iz krajev pod Stolom preselil že v začetku 19. stoletja v Ukeve.

V l. 1910 je bilo Slovencev v Kanalski dolini še 3379 (ob le nekoliko višjem številu Nemcev, 3464), uradno italijansko štetje l. 1921 pa je našlo le še 1106 Slovencev poleg 4185 Nemcev in 1207 Lahov. Taki rezultati so pač posledica onega usodnega principa, popisa prebivalstva po občevalnem jeziku. Ali znaš govoriti po naše, sta vprašala nemški ali laški popisovalni uradnik. In kdor je znal, je bil za Slovence

izgubljen. Vsaj v spiskih o ljudskem štetju... Nekateri drugi pa so kot gospodarsko odvisni morali zatajiti jezik svoje matere...

Potem so se rojake iz Kanalske doline izolirali, zaprli sami vase in — tiho vztrajali! Na mrtvi straži slovenstva...

Danes, ko je minilo že 50 let od pripojitve njihovega ozemlja Italiji, je narodnostna situacija kljub zvestobi peščice Slovencev še dosti poraznejša.

Ni govora več o slovenščini v šolah. Ze laški otroški vrtilci zadajo prvi toda odločilni udarec narodnostni zavednosti.

Ze prej poslovilno nezaupljiva in nenaklonljiva obmejna oblast je postala sedaj, ko poteka tu zelo delikatna meja med dvema nazorsko različnima svetovoma, še bolj nezaupljiva in občutljiva. Le na deskah z raznimi prepovedmi najde tudi slovenščina svoje mesto. In na starih nagrobnikih še piše po naše...

Pred leti so službovali po farah beneško-slovenski duhovniki. Sedaj je še teh vsako leto manj. Na njihova mesta prihajajo Lahji in Furlani. Ni še dolgo tega, ko smo šteli za slovenski vasi Lipaljo ves in Ovežo ves. Zdaj sta slovenski le še Ukeve in Zabaice. Te pa že nekoliko manj...

Sicer je res, da se je v zadnjih štirih letih led nezaupanja vsaj delno odtajal, da vidiš sem in tja celo kak slovenski napis, ki opozarja na žižnice, na parkirni prostor, celo v izložbah nekaterih trgovin že preberemo sramežljiv napis, da govore tudi slovensko...

Moti pa popotnika iz naših krajev, kako se povsod šopirijo vse mogoče mnogojezični napisi, pa najsiboda to besede dobrodošlice, reklame ali informacije — ne le v italijanski in nemščini, pač pa tudi v angleščini, francoščini in celo v španščini. Napisev, kakih pomembnejših, v slovenščini ali srbohrvaščini pa ni nikjer. Vsaj korektnost naj bi blažila šovinizem: smelo smemo reči, da precejšen del Trbiža živi od naših ljudi, ki hodijo tjakaj dan za dnem kupovat potrebno, še večkrat pa nepotrebno robo. Radoveden sem, če prinesejo Angleži, Francozi in Spanci vsi skupaj pol toliko denarja v Trbiž kot mi. Pa jih vendar pozdravljajo številni napisi v njihovem jeziku!

Svetel žarek pa je letos le posijal v ta trpka razmišljanja: v nedeljo, dne 1. septembra, ko so vrli Kamničani priredili slavje slovenskih ljudskih noš, smo imeli srečo in zadovoljstvo videti tamkaj tudi zamejske rojake iz Kanalske doline in Rezijske.

LJUDSKA NOŠA

Priznati pa moram takoj, da sem imel to pot v Kamniku oči le za rojake iz Kanalske doline in za Rezijske. Videli sem v njih roko, ki so jo podali Slovenci iz zamejstva matični deželi. Otroci našega rodu z večerne strani svoji materi Sloveniji...

Ker pa nameravam o čilih Rezijanih in Rezijankah pisati prihodnjic, naj velja ta kratek zapis le ljudskim nošam iz Ukeve v Kanalski dolini. V zanosu smo zrla na številno skupino stasitih mož in fantov ter na brhka ukljanska dekleta in žene. V vseh še polje naša kri, niso pozabili na materino govoricu, niti na noše svojih slovenskih prednikov. Pa smo se že bali, da smo te rojake za vedno izgubili; saj jih je ločilo od naše narodnostne rasti kar celih petdeset let!

Prav zato pa nas je še posebno zanimala noša rojakov iz Kanalske doline in njihovo obredje, ki so ga prikazali na tretjem Kamniškem festivalu ljudskih noš.

Moški iz Ukeve, najbolj slovenske vasi v Kanalski dolini (tam je cela vrsta hiš, kjer se domačji ponosno pišejo za Prešerna!) so bili oblečeni takole:

na glavi lovski ali planinski klobuk z gamsovo brado; hlače dokolenke, irhaste, »na durce«, črne barve, z uvezeno planiko ob zunanjem robu;

srajca bela, platnena, s položnim mehkim ovrtnikom;

telovnik temne barve, baržunast, z uvezenimi drobnimi evetovi, z gosto našitimi kroglastimi gumbi srebrne barve;

žepna ura z debelo srebrno verižico na obe strani, ne sme manjkati na telovniku; na verižici pa srebrni tolarji; ruta zložena na tri vogale, podložena pod srajčni ovrtnik in na rameni pod telovnikom; del rute je z resami na vrhu nadlahti viden;

dokolenke volnene, zelene barve, pletene na »buclje«, ob straneh resasti »cofke« v isti barvi;

bele spodnjice, vidne na kolenih;

čevlji nizki, črni s petljami.

Zenska noša domačink iz Ukeve pa je takale:

kriho kratko (po ziljski šegil), rožasto ali enobarvno; predpasnik dolg, naguban, črne, modre ali rdeče barve; srajčnik (bluza, »ošpetelj«) snežnobel, širokih rokavov, s čipkami na robih, na prsih gosto naguban;

nogavice, bele, pletene na »buclje«;

čevlji nizki, s širokimi petami, speti s »špango« ali s pentljo;

na glavi pestrobarvne svilene rute, zavezane odzadaj; dekleta pa so navadno razoglavla, le s pisanimi trakovi, vpletanimi v lase;

»modre na životku« je iz temnega žameta, navadno črn, temno moder ali temno rdeč, prepleten z »žnorami« sem in tja (vpliv alpskih noš!);

ruto imajo Ukvanke ogrnjeno čez opleče, in zataknjeno za pas, seveda prej zloženo v tri vogale;

okrog vratu ne smejo manjkati koralde, eno- ali večredne.

Passu iz črnega usnja, ki je objemal stas nekdanjih žena iz teh krajev, to pot niso opazili; morda ga je katera žena na prireditvi v Kamniku le nosila, a sem ga prezrl.

Na splošno pa je vtis prav določen: na ljudsko nošo v Kanalski dolini je vplivala najbolj Ziljska dolina, kamor je deželica pod Višarjami geografsko in zgodovinsko dolga stoletja tudi pripadala (do l. 1918). Seveda je opazen tudi močan vpliv bližnje savske Doline, saj je Kanalska dolina vedno imela živahne kupčijske stike z Gorenjsko. Prav očitno pa je tudi da laškega vpliva ni niti najmanj opaziti. Pa čeprav je Kanalska dolina že od nekdanj mejila na Furlanijo.

Se malo opravičila: zakaj sem tako podrobno opisal nošo rojakov iz Kanalske doline? Zato, ker nisem še nikjer zasledil njenega opisa. Pa naj bo ta prvi!

Kajti tudi to življenje ljudskih noš, prav kot govoricu, še živo obredje in običaji — vse to gotovo pričra,

da naš rod, ki živi tod, v Kanalski dolini, noče umreti...

UTRGAN CVET

Bridka je usoda lahkovernih Slovencev na robih našega narodnostnega ozemlja. Posebno tamkaj, kjer jim je mejaš tujec. Zaupljivo deklet se sama ne ve kdaj zaplete v mreže sladkogovorečih osvajačev. Posledice so kmalu tu. Vojak, granicar, orožnik, finančar ali carinik se kmalu vrne v svoje kraje ali se da nalašč kam drugam premestiti. Domačinke z otroki, rojenimi izven zakona, pa ostanejo... Nekdo, ki je utrgal cvet, odhaja in vriska po polju... Tako je s temi zapuščenimi materami sočustvoval že Simon Gregorčič.

Kdor pa pozna razmere v Kanalski dolini, ve, koliko vojaštva vseh vrst je nakoščenegega tod; ne le zaradi meje z našo državo, pač pa predvsem zaradi meje med Vzhodom in Zahodom. Tu je zato tudi močna straža NATO sil.

Seveda nimam v mislih kake žalopojke zaradi vsega tega. Menda je tako na vseh mejah, na vseh stičiščih narodov in ras. Proti klicu narave se ne da storiti ničesar. Uprati se naravi — jalova работа...

Toda vednost, ki mi jo je posredoval domačin iz Kanalske doline, mi le da misliti. Povedal mi je namreč, da so prav nezakonski otroci, torej poltute krvni, najbolj zavedni in trdni Slovence! Kako meni to, kaj ga je k tej trditvi privedlo? Nepričakovano pojasnilo: »Glej, ti otroci, ki so ostali pri svojih zapuščenih materah tu, v domačem kraju, so mentalno močno prizadeti. Cutijo z materjo, ki jo je izigral tujec. In nehoje požene v njih kal uzaljenosti, ne le sočutja. Morda jim je začetno kal jeze na tujca vcepila že mati. Jeze na tujca, ki ji je utrgal cvet deklišta in mladosti...«

In tako lahko srečaš v kaki vasi Kanalske doline stasito deklet, lepo po naše govorečo, z zavestjo Slovenke — ki pa ji je bil oče tujec. Tako je življenje, ne le ljudi, pač pa tudi življenje narodov...

Crtnimir Zorec

Fantje iz Kanalske doline

V nekaj stavkih

Jesenice — Zadnje mesece je bilo gostišče Svobode Jesenice v delavskem domu zaprt zaradi preurejanja. Za ureditev lokala, ki so ga odprli prejšnjo soboto, sta prispevala gostinska enota Železar in pa Svoboda Jesenice. Novo urejeno gostišče sodi med najsodobneje urejene lokale na Jesenicah. P. U.

Gorenjska — Če bo vreme ugodno, bodo kmetovalci konec tedna že začeli žeti letošnjo ajdo. Pričakujejo nekoliko slabši pridelek, posebno tam, kjer so tla ilovnata. Letos so tudi čebele prinesle manj ajdovega medu. -an

Neurje in poplave v Selški dolini Zemeljski plaz pri Podporeznu zatrpal cesto Izpodkopani bregovi na Bukovškem polju

Spričo neurja, ki je konec minulega tedna zajelo Slovenijo, so vode vsepovsod močno narasle. Pobesnela Sora je v Selški dolini na več mestih prestopila bregove, poplavlila okoliška polja in travnike ter ponekod zalila cesto. Dan po neurju smo obiskali prizadete kraje in si ogledali nastalo škodo.

V zgornjem koncu doline, kjer cesta teče po ozki soteski, reka ni mogla povzročiti mnogo razdejanja. Zato pa so opravili svoje hudourniki. Kalna voda je tu in tam drla čez cesto, noseč s seboj zemljo, pesek in dračje. Nekaj hudournik je v bregu pri Podporeznu sprožil zemeljski plaz. Razmočene plasti ilovince so zgrmele na cestišče le nekaj metrov od bližnje hiše. 60. kubičnih metrov materiala je za več ur prekinilo ves promet, toda že v ponedeljek zjutraj so delavci Cestnega podjetja Kranj začeli cesto čistiti.

Nekaj kilometrov nad Železniki je reka poškodovala asfaltno cestišče, bližnje obalo pa zasula z mivko. V Selcih, kjer se svet odpre, so narasle vode močno izpodkopavale nezavarovane bregove in poplavlile bližnja polja. Škoda bo verjetno precejšnja, saj je reka zalila krompirjeve nasade in pustošila med koruzo. Velja omeniti,

S pobočja pri vasi Podporezno v Selški dolini se je spričo neurja v nedeljo sprožil zemeljski plaz. Velike količine ilovnate zemlje so zatrpale cestišče in onemogočile promet. Na sliki vidimo delavce Cestnega podjetja Kranj, ki z bagrom odstranjujejo oviro.

Vode so spet grozile

V nedeljo ponoči in vse dopoldne je na Gorenjskem lilo kot iz škafa. Že v jutranjih urah sta Sava Bohinjka in Sava Dolinka nevarno narasli. Sava Dolinka sicer ni prestopila bregov, pač pa se je njena prodnata struga napolnila do vrha obrežij ter je odnašala pesek in ga puščala pred peskolovcem v Borovljah pri Javorniku. Na Hrušici je spodjedla že načrt travnik na desnem bregu. V Kamnjah pri Dovjem pa je vodno rušilno silo zadržalo novo kamnito obrežje. Tudi v strugi ob železnici ni bilo škode, ker so vode dobro odbijali novi obrambni zidovi.

Sava Bohinjka je sicer prestopila bregove, ni pa naredila nobene škode. V Bohinju je zelo narasla Bistrica ogrožala Becov most.

Okoli poldne pa se je na Gorenjskem nenadoma zjasnilo. Pokazali so se hribi, na katere je letos že drugič v septembru padel sneg, seveda na tiste z nad dva tisoč metri. B. Blenkuš

Želje, ki naj bi postale stvarnost

Blejska Dobrava, Lipce in Kočna tvorijo samostojno krajevno skupnost v jeseniški občini. Vsa ta naselja pa imajo cel kup problemov, ki bi jih bilo treba rešiti.

Tako se marsikdo sprašuje, kako da se ne da bolje urediti prometnih zvez z Jesenicami, saj so presledki dopoldan in tudi zvečer, ko ne vozi vlak ne avtobus, dolgi tudi po tri ure. Tako ni mogoče priti na Jesenice, kdor nima lastnega avtomobila ali drugega prevoznega sredstva, med 9.30 in 13.20, prav tako od 18.10 do 21.20. Prav gotovo bi lahko ta časovni

Nesreče zadnjih dni

Na Jezerski cesti v Kranju se je v petek nekaj pred sedmo uro zvečer pripetila huda prometna nesreča. Beton Terezija, roj. 1902, in njen vnuk Aleksander Macarol sta prečkala cesto. Ko sta bila že skoraj na drugi strani, je z njune desne strani pripeljal osebni avtomobil KR 94-25, ki ga je vozil petindvajsetletni Franc Gregorc. Trčenje je bilo tako močno, da je Terezija Beton umrla na kraju nesreče, triletni deček pa med prevozom v kranjski zdravstveni dom.

V soboto ob pol šestih popoldne je osebni avtomobil CE 158-20, voznik Anton Petrič iz Velenja, trčil v kolesarko Frančiško Rakovec. Nesreča se je pripetila, ko je 65-letna kolesarka vozila čez cesto drugega reda Kranj-Brnik. Frančiška Rakovec je umrla na kraju trčenja.

Zaradi prevelike hitrosti je na nepreglednem ovinku na cesti prvega reda pri vasi Bistrica v soboto ob pol deveti uri zvečer zaneslo s ceste v prometni znak mopeda-sta Dušana Ahačiča, starega 18 let. Pri padcu si je Ahačič ziomil levo nogo.

V nedeljo dopoldne je na cesti Kranj—Mengeš pri odcepu ceste za Senčur ustavljal avtobus LJ-343-76, ki ga je vozil Peter Berle. Vozilo se je ustavljalo zunaj avtobusnega postajališča. Avtobus se še ni popolnoma ustavil, ko je hotela izstopiti Marija Naglič, roj. 1914. iz Kranja. Pri tem se je Nagličeva hudo ranila. L. M.

Kino

Kranj CENTER

25. septembra amer. barv. CS film FANTASTIČNO POTOVANJE ob 16., 18. in 20. uri

26. septembra amer. barv. CS film FANTASTIČNO POTOVANJE ob 16., 18. in 20. uri

27. septembra amer. barv. CS film FANTASTIČNO POTOVANJE ob 16. in 18. uri, franc. barv. CS film VICONTE UREJA RACUNE ob 20. uri

Kranj STORZIC

25. septembra amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 16. uri, amer. film REBECA ob 18. in 20. uri

26. septembra amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 16. uri, amer. film REBECA ob 18. in 20. uri

27. septembra jugosl. barv. CS film VOLK S PROKLETIJ ob 18. uri

Strazišče SVOBODA

25. septembra amer. barv. film TRI NA KAVCU ob 20. uri

Jesenice RADIO

25. septembra franc. barv. CS film DEKLICE IZ ROŠFORA

26. septembra nem.-jug. barv. CS film VINETOU IN APACI

27. septembra franc. film FANTOMAN PROTI SCOTLAND YARDU

Jesenice PLAVZ

25. septembra nem.-jug. CS film VINETOU IN APACI

26. septembra franc. barv. CS film OSS 117 V TOKIU

27. septembra franc. barv. CS film OSS 117 V TOKIU

Dovlje—Mojstrana

26. septembra amer. barv. CS film KRALJI SONCA

Kranjska gora

26. septembra franc. barv. CS film DEKLICE IZ ROŠFORA

Skofja Loka SCRA

25. septembra amer. barv. CS film SAN FERNANDO ob 18. in 20. uri

26. septembra amer. barv. CS film SAN FERNANDO ob 20. uri

27. septembra amer. barv. CS film MOST NA REKI KVAJ ob 20. uri

Prodaj

Prodaj KRAVO, ki bo čez 1 mesec teletila. Trstenik 25, Golnik 4684
Ugodno prodaj FIAT 750, Suha 24, Kranj 4685
Ugodno prodaj dobro ohranjen TRAKTOR Fe 35. Naslov v oglasnem oddelku 4686

Prodaj rabljeno KREDENCO, 2 metra široko. Kranj, Tekstilna 12 4687

Prodaj nov JAPONSKI MAGNETOFON na baterije za 400 N din, Darko Gorjanc, Kranj, Tomšičeva 6 4688

KMETOVALCI, OGLEDITE SI demonstracijo

s kmetijskimi stroji treh znanih avstrijskih tovarn, ki bo 26. 9. ob 9. uri v strojnem domu v Stražišču.

VABI

KZ Sloga
KRANJ

Prodaj dve PARCELI z lokacijskim dovoljenjem, na najlepšem kraju v središču Lesca. Oddati ponudbe v oglasni oddelek pod Lesce 4689

Po ugodni ceni prodaj FIAT 1100, letnik 1957. Tepina, Kranj, Savska Loka 10 4690

Prodaj ELEKTRIČNI STEDILNIK gorenje na 4 plošče še pod garancijo ter HLADILNIK HI-MO, Kranj, Pot na Jošta 22 — Stražišče 4691

Prodaj večjo količino HRUSK — ozimnic za mošt ali tovarniško predelavo. Mira Tišlar, Kovor 3, Tržič 4692

Prodaj 2 PRAŠICA po 80 kg težka. Stiška vas 3, Cerklje 4693

Prodaj ŠIVALNI STROJ singer. Kropivnik, Kranj, St. Rozmana 11 4694

Prodaj težko KRAVO, ki bo kmalu teletila, ali po izbiri. Kokrica 1, Kranj 4695

Prodaj skoraj nov VARIJANTNI APARAT. Janez Koncilja, Bukovica 4, Vodice 4696

Prodaj PRIMO NSU, generalno popravljeno. Ogled

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju: 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-866; uprava lista, ma- looglasna in naročniška služba 22-152 — Naročni- na: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posa- meznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Ne- plačanih oglasov ne ob- javljamo.

AMD PODNART

obvešč

da je pričetek tečaja za voznike

ABC KATEGORIJE
v nedeljo, 29. 9. 68., ob 8. uri v domu AMD

vsek dan popoldne. Hotemō- že 35, Preddvor 4697

Prodaj OTROSKI VOZI- CEK. Sr. Bitnje 79, Žabnica 4698

Prodaj avstrijski eno- vprežni KOTNI PLUG »win- kele«, skoraj nov. Ahačič, Ve- lesovo 7, Cerklje 4699

Prodaj čisto nov avto ZASTAVA 750 z novimi vti- ti in KLAVIRSKO HARMO- NIKO hohner atlantic 4, 120 basov. Franci Prosen, Smartno 32, Cerklje 4700

Prodaj ohranjen PISALNI STROJ. Zg. Duplje 20 4701

KUPIM

Kupim FIAT 750 na ček. Jože Kepic, Dvorje 44, Cerklje 4702

Kupim WEEKEND ali HI- SICO (del hiše) v mirnem kraju. Ponudbe: Avbelj, Lju- bljana, Ažbetova, ul. 8 4703

Stare KAMENITE OKVIR- JE vrat ali oken iz zelenega ali kakega drugega kamna kupim. Vogelink, Radovljica, Ljubljanska 16 4704

Kupim ZASTAVO 750, let- nik 1966/67. Sporočite ponud- be s ceno in prevoženimi ki- lometri. Berger Vill, pošta Brezje 4705

Ostalo

ZGUBILA SEM POROČNI PRSTAN, 21. septembra 1968 od iskrških blokov na Plani- ni do c. 1. maja. Poštenega najditelja prosim, naj ga pro- ti nagradi vrne na naslov: Rode, c. 1. maja 16, Kranj 4706

Izjavljam, da NISEM PLACNICA dolgov za mojim možem Rudolfom. Svarim PRED NAKUPOM mojih predmetov. Frančiška Han- čič, Bašelj 27, Preddvor 4707

LES — 5 let star, vlečan, oddam. Florjančič, Kranj, Cesta talcev 13 4708

Iščemo dekle nad 25 let starosti za GOSPODINJSKO POMOČNICO pri švicarski družini s tremi deklicami. Pošljite življenjepis in sliko na naslov: Familia Amez- Droz, Haldenstrasse 35, 8142 Uitikon a/A Zürich 4709

Zatekel se je PES — visok, kratkodlak, rjav. C. JLA 52, Kranj 4710

Iščem ŽENSKO za varstvo otroka. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 4711

KZ Naklo ČISTI in RAZ- KUZUJE žito za setev samo od 26. do 28. septembra od 7. do 15. ure na obratu v Strahinju 4712

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta

Ludvika Česna

se iz srca zahvalujemo vsem, ki so nam ob težki uri stali ob strani, ter nam na kakršenkoli način pomagali. Dalje vsem, ki so nam izrazili sožalje, in po- kojniku poklonili vence ter ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Bajžlju za njegovo izredno skrb v času dolge in težke oblezni. Iskrena zahvala velja tudi častiti duhovščini, pevcem in ga- silcem za spremstvo in poslovljni govor ob odprtém grobu. Vsem še enkrat topla zahvala.

Zalujoči: žena Terezija, hčerka Stanka, sinovi Ludvik, Stefan in Miro z dru- žinami

Stražišče, 22. septembra 1968

Zahvala

Ob izgubi naše dobre mame, babice, prababice, tašče, sestre

Apolonije Purkart

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom in znancem, sosedom in vsem, ki so nam v težkih dneh pomagali in jo spremili na zadnji poti. Iskrena zahvala tudi dr. Bajžlju in g. župniku. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoče družine Sobočan, Hafner in Bergant

Stražišče, 23. 9. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi naše ljubljene mame, sestre, nane, prababice in tete

Marije Šprajc

roj. Bradaška

se zahvalujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Posebno se zahvalujemo kolektivu CP Gorenjski tisk Kranj, sindikalni orga- nizaciji Creina Kranj in bifeju Creina ter vsem sorodnikom, znancem, sose- dom, sodelavcem in duhovščini.

Zalujoči: Strnadovi in Vukičevi

Kranj, 24. septembra 1968

Sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je po krat- kotrajni bolezni umrl naš nepozabni očka in dedek

Franc Velikonja

strok. učitelj v pokoju

Pogreb pokojnika bo v četrtek, dne 26. septembra ob 16. uri izpred križišča na kranjsko pokopališče.

Strti v neizmerni žalosti: sinova Stane in Franci, snahi Jakonda in Marija, vnuki in vnukinje Tanja, Mavro, Mojca in Nataša.

Kranj, Koper, 24. 9. 1968.

Ob izgubi drage mame

Marije Šubic

Bregarjeve mame iz Davče

se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo dr. Francu Rešku iz Železnikov za njegovo dolgoletno zdravljenje.

Zalujoči: sinovi Franc, Ivan in Milan ter hčerki Pepca in Marija z družinami, hčerka Milica in Francelj, brata in se- stri z družinami ter drugo sorodstvo

Davča, Kranj, Köln, Škofja Loka, Cerkno

Šestnajstič za Pokal Kranja v namiznem tenisu

Dobra organizacija — slabe igre

NTK Triglav je letos že šestnajstič zapored organiziral mednarodno tekmovanje za pokal Kranja. V moški konkurenci je bila najboljša igra Vecko : Klevišar v polfinalu. Jeseničanka Pavličeva, ki je igrala samo v tekmovanju posameznic, je bila najboljša v ženski konkurenci. V polfinalu je Pavličeva premagala Kranjčanko Zerovnikovo in v finalu gladko premagala Martinčevo.

V ekipni konkurenci je Olimpija slavila dvojno zmago. Ekipa Triglava (Teran, Janškovec, Stare in Marušič) je igrala zelo slabo in je zavzela šele tretje mesto. Tudi v posamični konkurenci Kranjčani niso imeli uspeha. Bivši državni reprezentant Janž Teran je doživel poraz že v drugem kolu v igri z Jeseničanom Buhom. Turnir je pokazal, da je generacija kranjskih namiznoteniških igralcev, ki je prinesla slavo klubu in mestu Kranju, na koncu svojih moči in bo moral klub posvetiti vso pozornost mladim igralcem.

Organizacija tekmovanja je bila vzorna, posebno pohvalo zaslužita ing. Rebolj in Zezlina.

REZULTATI: ekipno moški — (samo srečanja Triglava) Triglav : Olimpija 0:5, Gliwice : Triglav 5:3, Triglav : Amberg 5:2.

Vrstni red: 1. Olimpija, 2. Gliwice, 3. Triglav, 4. Amberg.
Zenske — Olimpija : Triglav 3:1, posamezno moški — 1. Vecko, 2. Kern, ženske — 1. Pavlič, 2. Martinec, veterani do 35 let starosti — 1. Pirc, veterani nad 35 let starosti — 1. Modričan. P. Didic

Pogovor tedna

Obstali na sredi poti

Priprave za novo sezono na snegu so zdaj že v polnem teku. Člani državnih reprezentanc v smučanju so že absorbirali vrsto skupnih treningov. Priprave tečejo tako, kot bi bila pred nami spet olimpijska sezona. Tako je tudi prav! V kranjskem Triglavu so začeli tekmovalci z rednimi skupnimi treningi že v začetku julija. O pripravah skakalcev nam je tokrat nekaj povedal trener Dejan Sink.

»Prav v teh dneh smo morali prekiniti s pripravami na skakalnici iz umetne snovi v Ljubljani, ker nam je zmanjkalo denarja za prevoze. Poslej bomo imeli same kondicijske treninge na prostem oziroma v telovadnici, če ne bomo dobili denarja za zaključni del naših priprav za novo tekmovalno sezono.«

● To bo vsekakor negativno vplivalo na kvaliteto skakalcev v novi zimi. Kaj menite o tem?

»Od 1. julija dalje smo trenirali štirikrat tedensko, od tega dvakrat na skakalnici iz umetne snovi. Finančnih sredstev za naše normalno delo je zdaleč premalo. Pred nami so najbolj odločilni trije meseci priprav in prav v tem času potrebujemo največ denarja. Klubska blagajna je prazna in prav skakalci so sedaj najbolj prizadeti, ker so tudi poleti in jeseni vezani na finančna sredstva, če hočemo trenirati tako kot ostali tekmovalci slovenskih klubov. Odmerjena sredstva menda v Kranju od športnih organizacij najbolj racionalno trošimo, saj se udeležujemo v glavnem samo obveznih tekmovanj. Naša oprema je zelo draga in kljub samopriskevku članov je ta izdelek največji.«

● Kje vidite rešitev iz tega težkega stanja?

»Ves trud bo zaman, če ne bomo nadaljevali s treningi na umetni masi. Sredstva bo potrebno nekje dobiti, sicer bomo v kvaliteti močno padli in ne bomo igrali več vodilne vloge v državi, kot smo v zadnjih treh sezonah. V klubu je včlanjenih 71 tekmovalcev in samo za prevozne stroške v Ljubljano na umetno maso letno potrebujemo 7.000 N dinarjev. Z izgraženo skakalnico pokrite z umetno snovjo v Kranju bi vsi ti izdatki za potovanja na treninge v Ljubljano in Logatec odpadli. Kranj kot najštevilnejši in najmočnejši skakalni center v Jugoslaviji bi vsekakor moral dobiti primerno skakalno napravo pokrito z umetno maso. Če pa do te realizacije ne bo prišlo v kratkem, potem pa imam za pravično v primerjavi z ostalimi klubi v Kranju samo to, da se nam smučarjem odobrijo dodatna namenska sredstva za uporabo športnih objektov (žičnice, skakalnice iz umetne snovi) kot ta sredstva dobijo posredno večina klubov v Kranju prek Zavoda za gradnjo in vzdrževanje športnih objektov (22 milijonov starih dinarjev). Upam, da bo novo vodstvo ObzTK Kranj vsekakor z drugimi športnimi forumi v Kranju pokazalo toliko razumevanja, da bi končno vsaj prihodnjo pomlad začeli z gradnjo večje skakalnice v Kranju, saj je bilo prav za smučarski šport namenjeno v povojnih letih najmanj sredstev (za gradnjo športnih naprav), čeprav spada smučanje v kranjski občini med prioritete športe.«

Franc Peternel je osvojil naslov državnega prvaka s hitrostreino pištolo — Foto: B. Malovrh

Franc Peternel državni prvak

Na državnem prvenstvu v streljanju v Ljubljani je Kranjčan Franc Peternel osvojil naslov državnega prvaka. Nastopil je v dveh disciplinah. Po 60 streljih je Peternel zbral v disciplini hitrega streljanja s pištolo 573 krogov, kar mu je zadostovalo za zmago. V disciplini caracas

programa pa je zavzel odlično drugo mesto s samo enim krogom manj kot zmagovalec Celjan Teržan. Kljub temu pa je bil Peternel najuspešnejši strellec prvenstva; Černe in Frelih pa sta se kot novince v tekmovanju s tem orožjem uvrstila slabše.

B. Malovrh

Danes ob 15. uri

kvalifikacije mladincev za prvenstvo SRS v atletiki

Zaradi izredno slabega vremena so bile nedeljske kvalifikacije za prvenstvo Slovenije v atletiki za ekipe mladincev in mladink nepopolne. Tako so predstavniki Triglava odšli iz Ljubljane zaradi daljše prekinitve tekmovanja, enako pa so storili tudi atleti trboveljskega Rudarja in Novega mesta. Ker so zaradi nemogočih pogojev tudi drugod prekinili tekmovanja, bodo po sklepu Atletske zveze Slovenije preostale ekipe, ki so zainteresirane za to tekmovanje, lahko nastopile v sredo popoldne na stadionu v Kranju. Pričetek sporeda bo ob 15. uri.

M. K.

Uspešen nastop Triglava

Predstavniki atletskega kluba Triglav so tudi letos sodelovali na tradicionalnem mednarodnem teku po zdraviliškem parku v Beljaku. Od ostalih slovenskih atletov so sodelovali še atleti iz Maribora.

V ekipni konkurenci so pokazali osvojitvi predstavniki domačega ASKO, ekipa Triglava pa je zasedla drugo mesto. Med posamezniki je Franci Hafner zmagal v kategoriji starejših mladincev na progi 3600 m. Peternelj pa je bil prvi pri pionirjih.

REZULTATI: pionirji (600 m): 1. Peternelj (Tr) 1:26,0; mlajši mladinci (600 m): 2. Kuhar (Tr) 1:21,0; starejši mladinci (1200 m): 1. Srabotnik (Br) 2:56,6, 2. Tepina (Tr) 2:59,6; starejši mladinci (3600 m): 1. Hafner (Tr) 10:00,0; člani (3600 m): 1. Ivančič

(Mb) 9:54,0, 5. Eržen (Tr) 10:34,0; mladinke (600 m): 2. Osovnikar (Tr) 1:32,0.

M. K.

Brzoturnir ob začetku šahovske sezone

Kot uvod v novo sezono je šahovski klub Borec organiziral v domu JNA brzoturnir, na katerem je nastopalo 32 igralcev. Po predtekmovanju v skupinah se je 12 igralcev uvrstilo v finale.

V finalni skupini je zmagal Djordjevič, ki je zbral 8 točk. Sledijo Mali 7,5, Šmid 7, Naglič in Bertonec 6,5, Matjašič in Berčič 6, Ivanović 5,5, Požar 4, Zaplotnik 3,5, Krek P. 3 in Jevšek 2,5.

V tolažilni skupini pa je zmagal Vojčić pred Krekom J. in Orazem. V. B.

Šport v kratkem

● **Nogomet** — V nedeljskem kolu so gorenjski predstavniki v republiških ligah igrali takole: Kovinar : Triglav 3:1 (2:0), Tabor : Kamnik 2:1 (0:1), LTH : Primorje 1:2 (1:2), Kranj : Zagorje 1:1 (0:0).

● **Odbojka** — V moški republiški ligi je Triglav premagal Braslovče 3:2, v ženski pa so Jesenice Brestanico prav tako s 3:2, Kamnik pa je izgubil v Celju z 0:3.

● **Rokomet** — Tržič je doživel hud poraz v Ljubljani, kjer ga je premagal Slovan 21:12 (9:4). V ženski ligi pa so bili doseženi naslednji rezultati: Selca : Branik 5:5 (3:2), Kranj : Sobota 4:10 (2:8).

● **Košarka** — V zaostali tekmi moške republiške lige je Kroj premagal v podaljšku Maribor z 82:79. Na polfinalnem turnirju za republiško prvenstvo je med mladinci v Kranju zmagala ekipa Jesenic, med mladinkami v Škofji Loki pa prav tako Jesenice.

Škofja Loka tretja

Na ljubljanskem strelišču je bilo republiško tekmovanje strelskih družin za memorial Jožeta Klanjskega-Vasje. Na tekmovanju je nastopila tudi ekipa Kopačevine iz Škofje Loke in se uvrstila na dobro tretje mesto. Zmagali so strelci iz Stor.

M. Malovrh

Namizni tenis

Kranj : Amberg 5:2

Namiznoteniški igralci Kranja so ob priliki turnirja za pokal Kranja odigrali prijateljsko srečanje z ekipo Amberga iz Zahodne Nemčije. Kranj je zmagal s 5:2, v ekipi Kranja so igrali naslednji igralci: Kerštajn, Vidic, in Novak. P. Didic

Uspeh tudi v Gorici

Strelci Naglič, Lombar, Lozar in Malovrh so v nedeljo nastopili na tekmovanju v Novi Gorici. Zmagala je ekipa Kranja pred Jeseničani in Kamnikom. Tako je po petih tekmovanjih pokal že tretjič v vitrinah občinske strelske zveze Kranj. Naglič pa je zabeležil kot zmagovalec do sedaj najboljši rezultat na teh tekmovanjih z 261 krogi. B. Malovrh

Fizikalne priprave na stikah so iz srede preteklega stoletja in so ene prvih naprav, ki so pomagale ohraniti viško linijo.

Zaključek festivala

V nedeljo zvečer je F. Stiglic (predsednik žirije II. mednarod. festivala športnih in turističnih filmov) v festivalskem kinu Center v Kranju podelil nagrade izbranim filmom, generalni menager festivala D. Jankovič in predsednik upravnega odbora festivala F. Puhar pa sta formalno zaključila delo letošnjega festivala. Spored tega večera je zaključilo predvajanje nekaterih nagrajenih filmov. Podeljevanje nagrad in pofestivalske razgovore je v celoti prenašala JRTV.

Mednarodna žirija je po pregledu 52 filmov iz 31 dežel izbrala kot najboljše naslednje filme:

ZLATI TRIGLAV — GRAND PRIX: VERSAILLES, Francija (A. Lamourisse), **SREBRNI TRIGLAV: FINAL GAME (Finale),** ZDA (G. Goldsmith), **BRONASTI TRIGLAV: VIVE LE TOUR,** Francija (J. Ertaud), **NAGRADA KOMITEJA ZA SPORT IN TURIZEM — UNESCO: CHUCKWAGON,** Kanada.

Nagrade za žirijo:

František Papoušek za film *V sedlu po Češkoslovaški* (CSSR), Eino Ruutsalo za film *Gospod Adam gre na Finsko* (Finska), Dominique Delouche za film *Koš* (Francija), Marius Oniceanu za film *Njihov svet* (Romunija), Vladimir Saveljev za film *Natalie* (SZ), Mića Milošević za film *Regata* (SFRJ).

Podeljene so bile še tri nagrade za scenarje, tri za kamero in dve za originalno glasbo. Nagrada za najboljši izbor filmov je dodeljena Franciji. Nagrado CIDALC — Pierre de Coubertin je prejel Krešo Golik za film *Šest korakov*.

IZJAVE:

F. Stiglic: »Mislim, da je bila selekcija dobro opravljena in da je bila kvaliteta filmov na ustreznih ravni. Zastopani so bili razni žanri in vsa področja športa, razen morda alpinizma. Zanimivo in razveseljivo je bilo to, da smo med ustvarjalci športno-turističnih filmov tokrat našli tudi nekatera znana imena s področja igranega filma, kot zlasti francoske avtorje Leloucha, Malla in Lamourissa, kar seveda vse dviga raven poslanih filmov.«

N. Pillat (član žirije) si v bodoče želi več razgovorov na konkretne teme, ki spremljajo delo pri športnem filmu. Predvsem bi gospod Pillat rad govoril o nesprejemljivem stališču nekaterih ustvarjalcev športnih in turističnih filmov, ki imajo sodobno publiko menda za bedake. Vsaj tako je razvidno iz nekaterih dolgočasnih in s pretiranim komentarjem opremljenih filmov. Poudarek pri športnem filmu naj bo na sliki in na naravnem zvoku ali originalni glasbi. Taki filmi bi zaradi univerzalne razumljivosti dosegli zelo veliko cirkulativnost. Seleksijsko komisijo festivala je vodila S. Godnič. Po njenih besedah je bilo letošnje vodilo izbire filmov predvsem kvaliteta, vendar je bilo potrebno v nasprotju s prvim festivalom (1966) skrbeti za večji obisk s tem, da se poleg najkvalitetnejših in zahtevnih filmov prikažejo tudi manj zahtevni. Stevilo držav udeleženk se je glede na prvi festival podvojilo.

Obisk letošnjega festivala je bil zadovoljiv. Po besedah J. Petriča, direktorja kranjskega kinematografskega podjetja, je festivalske programe spremljalo več deset tisoč ljudi.

Skrajšanje filmskega sporeda na nekaj dni in brez-kompromisno stališče seleksijske komisije bi torej močno škodilo komaj pridobljenemu ugledu kranjskega mednarodnega festivala.

Kanadski režiser **J. Reeve**, avtor istovrstnega filma *Letenje* (nagrada za najboljšo kamero), ki ga nekateri imenujejo kot najboljši film festivala, meni, da je za festivale kot je kranjski, potrebna skrbna izbira snovi in mnogo sredstev, da se iz ogromne količine materiala lahko izbere za film res najboljše. »Show business« (posel v zvezi z vizualnimi izraznimi sredstvi) zahteva napete akcijske predstave. To pojmovanje bi gospod Reeve zelo rad realiziral v filmu o Sloveniji, ki ga bo skušal pripraviti za naslednji kranjski festival. Film bi pa neobičajen način govoril o

lepota naše domovine. Gospod Reeve zelo ljubi prirodo. Odločitve festivalske žirije niso izzvale negotovnosti, češ večina gledalcev ni videla celotnega sporeda. Vendar je sam nedeljski večerni spored nekaterih nagrajenih filmov pokazal mnogo zapostavljenih kvalitet. Zlati Triglav »Versailles« še zdaleč ni tako informativen in kljub neobičajnemu zornemu kotu (večinoma je posnet iz helikopterja) še zdaleč ne tako pretresljiv kot bronasti Triglav »Vive le tour«, ter končno manj na-

pet od srebrnega Triglava: »Finales«.

Versailles je razgledniški film o kulturni zgodovini versailleskega parka in nam poleg nekaj izrednih voženj helikopterja (ki postanejo kmalu dolgočasne) ne pove nič novega, kar ne bi lahko že sami vedeli. Morda je le slučaj, da je Grand prix v Kranju dobil francoski Versailles, dragoceno medaljo CIDALC — Pierre de Coubertin (francoskega ministra za mladino in šport) pa Jugoslavija.

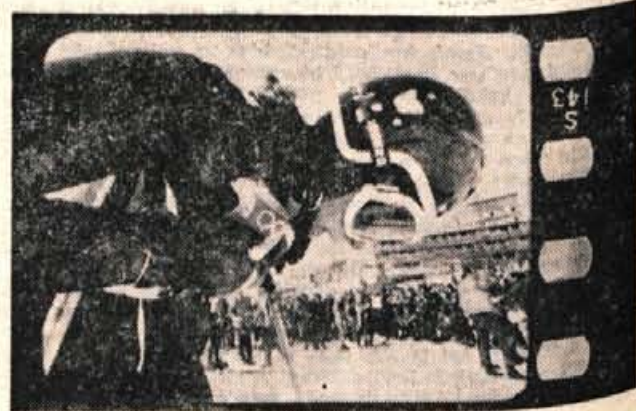
N. K.

LETENJE

ŠEST KORAKOV

TRINAJST DNI V FRANCIJI (Grenoble 1968)